

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Hospodaření vybraných obcí v komunálních službách
Financial Management of Selected Municipalities in Municipal Services

Student: Marta Putalová, DiS.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Lenert, Ph.D., MBA

Valašské Meziříčí 2020

Zadání bakalářské práce

Student: **Marta Putalová, DiS**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Hospodaření vybraných obcí v komunálních službách**
Financial Management of Selected Municipalities in Municipal Services
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Obec a komunální služby
3. Analýza komunálních služeb ve vybraných obcích
4. Zhodnocení hospodaření v komunálních službách vybraných obcí
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BOVAIRD, Tony and Elke LOEFFLER. *Public management and governance*. 3rd ed. New York: Routledge, 2016. 446 p. ISBN 978-0415501866.

MAAYTOVÁ, A., F. OCHRANA a kol. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. 206 s. ISBN 978-80-247-5561-8.

POSPÍŠIL, Richard a Pavel ŽUPAN. *Ekonomika veřejných rozpočtů*. Praha: Professional Publishing, 2019. 264 s. ISBN 978-80-88260-32-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. David Lenert, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 22.11.2019

Datum odevzdání: 07.05.2020

doc. Ing. Iveta Vrabková, Ph.D.
vedoucí katedry

doc. Ing. Lenka Kauerová, CSc.
proděkanka pro studium
na základě pověření k jednání č.j.
VSB/19/050319/9900 ze dne 24. 9. 2019

Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracovala samostatně. Přílohy č. 2 a č. 3 jsem převzala.

Ve Valašském Meziříčí dne 15.5.2020

Marta Růžek
jméno a příjmení studenta

Poděkování

Ráda bych poděkovala Ing. Davidu Lenertovi, Ph.D., MBA vedoucímu bakalářské práce za jeho odborné vedení, za cenné připomínky a odborné rady, za podporu a vstřícnost při konzultacích k této práci a za veškerý čas, který mi věnoval.

Dále bych chtěla poděkovat své rodině a přátelům, kteří mně po celou dobu mého vysokoškolského studia podporovali.

Obsah

1	Úvod	5
2	Obce a komunální služby	7
2.1	Obec	10
2.1.1	Zastupitelstvo obce – vrcholný orgán obce	10
2.1.2	Rada obce – výkonný orgán obce.....	12
2.1.3	Starosta obce a obecní úřad	13
2.1.4	Přenesená působnost	14
2.1.5	Samostatná působnost	15
2.1.6	Hospodaření obce	16
2.1.7	Příjmy obecního rozpočtu.....	18
2.1.8	Výdaje obecního rozpočtu	21
2.2	Komunální služby	23
2.2.1	Komunální odpad	24
2.2.2	Veřejné osvětlení.....	25
2.2.3	Pohřebnictví.....	28
2.2.4	Pozemní komunikace	28
3	Analýza komunálních služeb ve vybraných obcích.....	31
3.1	Použitá data.....	31
3.1.1	Lokalizace obcí	32
3.2	Obec Hovězí.....	32
3.3	Obec Halenkov	39
3.4	Obec Hošťálková	44
3.5	Horní Bečva	49
3.6	Město Kelč	55
4	Zhodnocení hospodaření obcí ve vybraných komunálních službách	61
4.1	Celkové náklady na komunální služby.....	61
4.1.1	Porovnání hospodaření v oblasti komunálního odpadu	65
4.1.2	Porovnání hospodaření v oblasti veřejného osvětlení.....	70
4.1.3	Porovnání hospodaření v oblasti pohřebnictví.....	72
4.1.4	Porovnání hospodaření v oblasti místních komunikací	75
4.2	Návrhy a doporučení.....	77
5	Závěr.....	79
	Seznam použité literatury	81
	Seznam zkratk	84
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Všichni žijeme obci různé velikosti. Každý občan má právo podílet se na rozvoji své obce, ať už se to týká práva volit a být volen do místních zastupitelstev nebo hlasovat v místním referendu, ale také zúčastňovat se schůzí zastupitelstva a podle jednacího řádu se může vyjádřit k projednávaným bodům, vznášet své připomínky, názory. Obce hospodaří se svým majetkem a poskytují služby přenesené na obce zákonem.

Obce jsou nejbližší k občanům. Občané sami mohou hodnotit práci všech zainteresovaných ve vedení obce. Pracovníci jsou pod každodenní kontrolou ze strany občanů.

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit hospodaření vybraných obcí Zlínského kraje v oblasti komunálních služeb a navrhnout možné úspory. Vybranými komunálními službami jsou komunální odpad, veřejné osvětlení, pohřebnictví a místní komunikace.

V bakalářské práci byla použita metoda rešerše odborné literatury, metoda analýzy, metoda komparace s ve zhodnocení a závěru metoda dedukce.

Bakalářská práce se skládá z části teoretické a praktické. Teoretická část je obsažena ve druhé kapitole, zde jsou podrobně vymezeny pojmy obce, města, městyse, statutární města i hlavní město Praha. Podrobně jsou popsány orgány obcí a oblasti zodpovědnosti jejich práce. Dotkneme se i oblasti samostatné a přenesené působnosti. Závěr kapitoly je věnován hospodaření obcí, rozpočtu obcí, příjmům a výdajům obcí a vybraným komunálním službám.

Ve třetí kapitole začíná praktická část. V této části jsou použity informace o obcích z jejich webových stránek, informace o příjmech a výdajích jsou použité z volně přístupného systému Ministerstva financí Monitor, dále jsou zpracovány informace z dotazníkového šetření na vybraných obcích a z vlastní telefonické nebo osobní komunikace s pracovníky na jednotlivých obcích. Je zde popsána podrobná analýza pěti obcí v okrese Vsetín – Hovězí, Halenkov, Hošťálková, Horní Bečva a města Kelč. Obce jsou vybrány podle přibližně stejné velikosti s počtem obyvatel v rozmezí 2000 - 3000 obyvatel, srovnatelná velikost, vybavenost a poloha. Nejdříve jsou popsány základní informace o obcích, a pak následuje tabulka s rozpočtem, s výdaji ve sledovaném

období v oblasti komunálního odpadu, veřejného osvětlení, pohřebnictví a pozemních komunikací.

Čtvrtá kapitola je věnována analýzám, srovnání obcí, procentuálním vyjádření sledovaných ukazatelů a doporučení k zlepšení.

2 Obce a komunální služby

Abychom se dobře orientovali v problematice obcí, budeme se v této kapitole zabývat hlavně vymezením pojmů, pravomocí, působností, ale také hospodařením obcí, rozpočtem, příjmy a výdaji.

Obce jsou základními stavebními jednotkami veřejné správy v České republice (ČR). Veřejná správa je zastřešující pojem pro státní správu a samosprávu. Veřejnou správou rozumíme správu veřejných záležitostí, která se uskutečňuje jako projev výkonné moci ve státě. V ČR se správou věcí veřejných nezabývá pouze stát, nýbrž rovněž jiné subjekty, z nichž nejdůležitější jsou územní samosprávné celky (obce, kraje), dále profesní a zájmová samospráva (univerzity, profesní komory), v některých případech i fyzické osoby - lesní stráž nebo stráž přírody (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 11).

Obce hrají nezastupitelnou roli v systému veřejné moci nejen díky svému počtu – 6 258 (údaj platný k datu 18.04.2020), ale především díky svým kompetencím. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 11)

Obce tedy patří do územní samosprávy. Právo na samosprávu je v České republice zakotveno již v Ústavě v hlavě 7, články 99-105. Podle Ústavy České republiky je obec tvořena třemi základními pilíři, a to:

- územím, na kterém je samospráva vykonávána,
- občany podřazenými územnímu samosprávnému celku,
- samosprávou – existencí územního samosprávného celku jako právnické osoby veřejného práva se soustavou samosprávných orgánů. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 12)

A i další legislativa prostřednictvím zákonů určuje vznik a postavení jednotlivých stupňů územní samosprávy; vymezuje jejich pravomoci, působnost, autonomii a odpovědnost; upravuje organizaci a vnitřní členění; vymezuje rozsah samostatné a přenesené působnosti; vymezuje i vzájemné vztahy mezi jednotlivými stupni územní samosprávy navzájem a vztahy státu a územními samosprávami. V neposlední řadě příslušnými zákony vymezuje i ekonomické předpoklady fungování územních samospráv – obcí a krajů. (Provazníková, 2015 s. 15)

Tento vývoj k územní samosprávě je historicky spjat s pádem komunismu a reformami po listopadu 1989, které navazovaly na uspořádání ČR před 2. světovou válkou. K tomu, aby mohla územní samospráva existovat a realizovat své úkoly bylo třeba vytvořit legislativní a ekonomické předpoklady. Samospráva, ať už územní nebo zájmová je tedy výrazem decentralizace a demokracie (Provazníková, 2015 s. 11).

Každé území České republiky je **územím** nějaké obce. Výjimku tvoří vojenské újezdy, kde samospráva není. Obce tvoří základní stupeň samosprávy, vznikaly historicky a mají různou velikosti. Zákon o obcích upravuje i otázku vzniku nové obce. V současné době může nová obec vzniknout jen:

- sloučením dvou nebo více obcí, které spolu sousedí, na základě jejich dohody; nová obec však nevzniká, pokud nejde o sloučení obcí, ale o připojení obce k jiné obci,
- oddělením části obce,
- zrušením nebo změnou vojenského újezdu (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 12).

Občany obce jsou všechny fyzické osoby, které jsou státními občany ČR a jsou v obci hlášeny k trvalému pobytu. Občané mohou mít jen jedno místo trvalého pobytu. Od 18 let mohou volit a být voleni do zastupitelstva obce, hlasovat v místním referendu, vyjadřovat na zasedání zastupitelstva v souladu s jednacím řádem své stanoviska, vyjadřovat se k rozpočtu obce a k závěrečnému účtu, požadovat projednání určité záležitosti v samostatné působnosti obce, je-li žádost podepsána nejméně 0,5 % občanů obce. Kromě práva volit a být volen a hlasovat v místním referendu mají stejná práva i občané starší 18 let, kteří na území obce vlastní nemovitost. Za stejných podmínek jako naši občané mají právo volit a být voleni i občané jiných států EU, za předpokladu, že jsou v obci hlášeni k trvalému pobytu a stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je ČR vázána, a která byla vyhlášena (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 13).

Hlavní město Praha, kterou vymezuje zvláštní zákon o hlavním městě č. 131/2000 Sb. a 129/2000 Sb. o krajích (krajské zřízení), který říká, že je zároveň hlavním městem České republiky, krajem i obcí. Praha je rozdělena do 22 městských částí – Praha 1 – 22 (Vrabková, 2016, s.41).

Statutární města – jedná se o 27 statutárních měst, které mají právo si svoji správu organizovat podle základní městské vyhlášky, která se označuje jako statut

města. Na rozdíl od měst, obcí a městysů se mohou statutární města dále dělit na dílčí samosprávné obvody. Tyto městské obvody mají svoji samosprávu. Toto členění využívá jen 7 statutárních měst a to: Ostrava, Brno, Plzeň, Ústí nad Labem, Liberec, Pardubice a Opava (Vrabková, 2016, s. 40).

Města, která byla městem ke dni nabytí účinnosti zákona č. 128/2000 Sb. o obcích § 151 odst. 2. Novým městem se může stát obec, která má alespoň 3000 obyvatel a pokud na návrh obce tak stanoví, předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády § 3 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích. K 31.12.2019 bylo na našem území 606 měst (ČSÚ).

Městyse jsou historicky dané označení významných obcí. V letech 1949 – 2006 nebyl tento statut udělován. V zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích se s tímto statutem vůbec nepočítalo. Změnila to až novela zákona o obcích, která navrácí statut městyse obcím, kterým byl zákonem č. 128/2000 Sb. vzat. V současné době se může stát obec městysem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády § 3 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích. K 31.12.2019 bylo na území ČR 227 městysů (ČSÚ).

Obce je dle § 1 zákona č. 128/2000 o obcích základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je tedy veřejnoprávní korporací (právníckou osobou), která má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost vyplývající z těchto právních vztahů. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem (§ 2 z.č. 128/2000 Sb. o obcích).

Každá obec je součástí správního obvodu, okresu a územního samosprávného celku - kraje. V bakalářské práci jsou označovány všechny typy obcí jen obecným označením „obce“.

Mimo výkon veřejných úkolů jsou však obce ve stejném postavení jako ostatní právnické osoby. Ve smluvních vztazích nemají obce proti druhé straně smlouvy žádné specifické výhody z titulu, že vykonávají rovněž veřejnou správu. Pokud neplní podmínky smlouvy, mohou být druhou stranou žalovány u soudu např. o náhradu škody. Není ani výjimkou, že obce jsou účastníky správních řízení o vydání stavebního

povolení. V těchto řízeních nemají obce žádné zvláštní (privilegované) postavení proti ostatním účastníkům (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 12).

2.1 Obec

Obec je základním územním celkem, tvoří ji základní orgány obce: zastupitelstvo obce, rada obce, starosta obce, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Rozhodování obecních orgánů se řídí pravidlem většiny.

2.1.1 Zastupitelstvo obce – vrcholný orgán obce

Nejdůležitějším orgánem je zastupitelstvo obce. Je jediným obecním orgánem, o němž se přímo zmiňuje i Ústava ČR. Zastupitelé jsou voleni na dobu 4 let. Podle počtu obyvatel obce je členů zastupitelstva v rozmezí 5 – 55. Zastupitelstvu je podle zákona vyhrazeno rozhodovat o nejdůležitějších záležitostech patřících do samostatné působnosti obce:

- schvalování programu rozvoje obce,
- schvalování rozpočtu a závěrečného účtu,
- zřizování trvalých i dočasných peněžních fondů obce,
- zřizování a rušení příspěvkových organizací a organizačních složek obce, zakládání a rušení právnických osob,
- vydávání obecně závazných vyhlášek,
- volba a odvolávání starosty, místostarosty a dalších členů rady obce,
- určování počtu členů rady obce,
- určování funkcí, pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni,
- zřizování a rušení výborů, volba a odvolávání jejich předsedů a členů
- zřizování a rušení obecní policie,
- stanovení výše odměn neuvolněným členům zastupitelstva,
- rozhodování o vyhlášení místního referenda,
- rozhodování o spolupráci s jinými obcemi a o formě této spolupráce a další.

Druhou a neméně důležitou oblastí rozhodování zastupitelstva ve věcech majetkových, a to zejména:

- nabývání, prodeji a převodu nemovitých věcí včetně vydávání nemovitostí podle zvláštních zákonů, s výjimkou inženýrských sítí a pozemních komunikací, převodu bytů a nebytových prostorů z majetku obce,
- poskytování věcných darů v hodnotě nad 20 000 Kč a peněžitých darů ve výši nad 20 000 Kč fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce,
- poskytování dotací nad 50 000 Kč v jednotlivých případech v zákoně vyjmenovaným subjektům a stanoveným účelem,
- uzavření smlouvy o společnosti a poskytování majetkových hodnot podle smlouvy o společnosti, jejíž je obec společníkem,
- rozhodování o peněžitých i nepeněžitých vkladech do právnických osob,
- uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru nebo zápůjčky, o poskytnutí dotace, o převzetí dluhu, o převzetí ručitelského závazku, o přistoupení k závazku a smlouvy o společnosti,
- zastavení nemovitých věcí,
- vydání komunálních dluhopisů.

Tyhle pravomoci jsou zastupitelstvu obce vyhrazeny zákonem. Kromě toho je možnost vyhradit si svými usneseními rozhodování o dalších záležitostech v samostatné působnosti obce, s výjimkou těch, které zákon výslovně vyhrazuje radě obce (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 15-16).

Zastupitelstvo se schází podle potřeby, nejméně však jednou za 3 měsíce. Zasedání obce jsou veřejná, svolává je a řídí starosta obce (Vrabková, 2016, str. 37-38).

Zastupitelstvo si může zřídit iniciativní, poradní a kontrolní výbory v samostatné působnosti obce. Ze zákona musí zřídit jen finanční a kontrolní výbor, a pokud je v obci víc jak 10 % obyvatelstva hlásící se k jiné národnosti, tak ještě i výbor pro národnostní menšiny (Vrabková, 2016, str. 38).

2.1.2 Rada obce – výkonný orgán obce

Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další radní. Jsou voleni z řad členů zastupitelstva obce hned na svém ustavujícím zasedání. Starosta i místostarosta musí být občanem ČR. Počet členů rady je lichý v rozmezí 5 – 11 členů, přičemž nesmí přesahovat třetinu počtu členů zastupitelstva. Pokud má obec v zastupitelstvu méně jak 15 členů, radu nevolí, její pravomoci vykonává v omezeném rozsahu starosta (Vrabková, 2016, str. 38). Rada obce plní úkoly, jimiž ji pověřilo zastupitelstvo obce a jemu se také zodpovídá. Zasedání rady obce jsou neveřejná. Rada obce v samostatné působnosti má vyhrazeno:

- zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce,
- plnit vůči právnickým osobám a organizačním složkám založeným nebo zřízeným zastupitelstvem obce s výjimkou obecní policie, úkoly zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních předpisů, nejsou-li vyhrazeny zastupitelstvu obce,
- rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti,
- vydávat nařízení obce,
- zřizovat a rušit podle potřeby komise, jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy,
- kontrolovat, jak své úkoly plní obecní úřad a komise v samostatné působnosti obce,
- stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce,
- ukládat pokuty ve věcech samostatné působnosti obce, tuto působnost může rada obce svěřit příslušnému odboru obecního úřadu zcela nebo zčásti,
- přezkoumávat na základě podnětů opatření přijatá obecním úřadem v samostatné působnosti a komisemi,
- stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,
- schvalovat organizační řád obecního úřadu. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 17-18).

Dále radě náleží rozhodovat v ostatních záležitostech v samostatné působnosti, které nejsou vyhrazené zastupitelstvu nebo které si zastupitelstvo nevyhradilo samo. Jedná se o tzv. zbytkovou působnost rady obce. Rada může tyto pravomoci svěřit zcela nebo zčásti starostovi nebo obecnímu úřadu (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 18).

Rada může zřizovat komise. Starosta může po projednání s ředitelem krajského úřadu svěřit komisi výkon přenesené působnosti v určitých věcech. Komise při výkonu přenesené působnosti odpovídá starostovi obce, avšak ve správním řízení je nadřízeným orgánem krajský úřad (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s.18).

2.1.3 Starosta obce a obecní úřad

Starosta odpovídá za výkon své funkce zastupitelstvu. Zastupuje obec navenek. Ve statutárních městech se k označení starosty používá primátor. Ve většině záležitostí patřících do samostatné působnosti obce, může starosta provádět právní úkony, až po schválení příslušným kolektivním orgánem (zastupitelstvem). Jinak jsou tyto právní úkony od počátku neplatné. Zástupcem starosty je místostarosta. Starosta zejména:

- odpovídá za včasné objednání kontroly hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok,
- plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce a stanoví jim plat, pokud není v obci tajemník obecního úřadu; vedoucí odboru jmenuje, odvolává a stanoví jim plat, jen není-li zřízena rada obce,
- může po projednání s ředitelem krajského úřadu svěřit komisi výkon přenesené působnosti v určitých věcech,
- odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce,
- zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu,
- rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti obce svěřených mu radou obce,
- plní obdobné úkoly jako statutární orgán zaměstnavatele podle zvláštních právních předpisů vůči uvolněným členům zastupitelstva a tajemníkovi obecního úřadu,

- svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva a rady obce,
- podepisuje právní předpisy obce,
- může pozastavit výkon usnesení rady obce, má-li za to, že je nesprávné, a věc předložit k rozhodnutí nejbližšímu zasedání zastupitelstva obce (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 18).

Starosta stojí v čele **obecního úřadu**. Obecní úřad tvoří dále místostarosta (místostarostové, tajemník obecního úřadu (je-li tato funkce zřízena) a dále zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu (Vrabková, 2016, str. 38). Rada obce může zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory a oddělení.

Obecní úřad v samostatné působnosti vykonává zvláště úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo nebo rada obce. Obecní úřad však vykonává zejména přenesenou působnost svěřenou obci (Vrabková, 2016, str. 39).

V obcích s rozšířenou působností a v obcích s pověřeným obecním úřadem se funkce tajemníka obecního úřadu zřizuje ze zákona, ostatní obce si mohou tuto funkci zřídit podle své potřeby. Tajemníka obecního úřadu jmenuje a odvolává starosta s předchozím souhlasem ředitele krajského úřadu. Tajemník je odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu starostovi a zabezpečuje výkon samostatné i přenesené působnosti, stanovuje platy zaměstnancům obecního úřadu a plní vůči nim úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele, vydává vnitřní směrnice obecního úřadu - spisový, skartační, pracovní, organizační řád aj. (Vrabková, 2016, str. 39).

Tajemník obecního úřadu se zúčastňuje zasedání zastupitelstva obce a schůzí rady obce s poradním hlasem (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 19.)

Na území ČR je aplikován spojený model veřejné správy. Obce prostřednictvím svých orgánů tak vykonávají dvojí působnost přenesenou (státní správu) a samostatnou (samosprávu).

2.1.4 Přenesená působnost

Obce jsou důležitým subjektem veřejné správy, protože jsou občanům nejbližší. Proto na ně stát přenesl některé pravomoci. Přenesená působnost jsou pravomoci dané obcím vždy na základě zákona. Obce smí v přenesené působnosti zajišťovat jen takové úkoly, které ji jsou svěřeny v zákoně. K výkonu přenesené působnosti obce dostávají od státu příslušný příspěvek. Tento příspěvek však nepokrývá veškeré náklady na státní

správu, tak to obce musejí doplácet. Všechny obce vykonávají základní rozsah přenesené působnosti na svém území (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 14).

Obce s pověřeným obecním úřadem, vykonávají základní rozsah přenesené působnosti na svém území a již mají pověření vykonávat něco pro jinou obec. V ČR máme 388 pověřených obcí (ČSÚ). Obce s pověřeným obecním úřadem jsou uvedeny v zákoně č. 314/2002 Sb. o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem v příloze č. 1 tohoto zákona.

Největší rozsah přenesené působnosti vykonávají obce, také se někdy označují jako malé okresy. Obcí s přenesenou působností je na území ČR 205 (ČSÚ). Tyto obce vykonávají na svém území základní rozsah přenesené působnosti, jsou to i pověřené a mají svůj správní obvod, který je vymezen v zákoně č. 314/2002 Sb. o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, příloha č. 2 z.č. 314/2002 Sb.

V přenesené působnosti obce vydávají nařízení obce, vedou správní řízení a přitom se řídí zákony a jinými právními předpisy. Dozor nad přenesenou působností vykonávají krajské úřady. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 14)

2.1.5 Samostatná působnost

Do samostatné působnosti obce (označované také jako samospráva) patří záležitosti svěřené obci na základě zákona. Dále do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 12).

Obec v samostatné působnosti na svém území pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku (§ 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích).

Obec je veřejnoprávní korporací. Ze zákona má způsobilost vstupovat do právních vztahů, vystupovat svým jménem a nést odpovědnost vyplývající z těchto vztahů, hospodařit podle vlastního rozpočtu. Činnost obce můžeme shrnout jako souhrn veřejně prospěšných činností, které sledují zájem obce a jejích občanů (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 13).

Právo na samosprávu je v ČR zaručeno již v Ústavě. Stát může do samosprávy zasahovat, jen když to vyžaduje ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem. Obec má právo se bránit proti nezákonnému zásahu státu prostřednictvím ústavní stížnosti. Při výkonu samosprávy neexistuje podřízenost obce jinému orgánu (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 13).

V samostatné působnosti obce vydávají obecně závazné vyhlášky, zřizují školské zařízení či obecní policii. Dozor a metodickou pomoc obcím nad samostatnou působností vykonává Ministerstvo vnitra ČR. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 14)

2.1.6 Hospodaření obce

Hospodaření obce je upraveno zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který je taky nazýván „malá rozpočtová pravidla“.

Finanční hospodaření obce se řídí jejím ročním rozpočtem a střednědobým výhledem rozpočtu. **Střednědobý výhled rozpočtu** se sestavuje na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na dobu 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 39).

Rozpočet obce je finančním plánem, jímž se řídí financování činnosti obce. Rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním. Při zpracování rozpočtu se vychází ze střednědobého výhledu rozpočtu. Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. Může být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splacení jistiny úvěrů z předchozích let. Může být schválen jako schodkový jen v případě, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky minulých let, nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo příjmem z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného celku (§ 4 zák. 250/2000 Sb).

Usnesením zastupitelstva obce může obec zřizovat bezúčelné i účelové **peněžní fondy**. Hned při jeho zřízení musí schválit podmínky jeho použití. Obec může touto cestou krýt i víceleté projekty.

Obsahem rozpočtu jsou jeho příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud dále není uvedeno, že probíhají mimo rozpočet. Mimo rozpočet se uskutečňují peněžní operace týkající se cizích prostředků, sdružených prostředků. Podnikatelská činnost se sleduje mimo rozpočtové příjmy a výdaje. Její výsledek se promítne do rozpočtu a je součástí závěrečného účtu obce (§ 6 zák. 250/2000 Sb.)

Rozpočet obce se zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí vyhláškou (§ 12 zák. 250/2000 Sb.)

Sestavování rozpočtu vychází z finančních možností obce, a proto nejdříve musíme odhadnout, jaké příjmy může obec čekat v následujícím kalendářním roce, a až následně plánovat výdaje. Návrh rozpočtu musí být zveřejněn nejméně 15 dní před projednáváním v zastupitelstvu obce. Po schválení rozpočtu zastupitelstvem musí následovat jeho rozpis podle podrobné rozpočtové skladby.

Může se stát, že zastupitelstvo obce do 1.1. následujícího roku nový rozpočet neschválí, potom se řídí hospodaření obce **pravidly rozpočtového provizoria**, ty rovněž schválí zastupitelstvo. Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stávají příjmy a výdaji rozpočtu po schválení.

Obce musí hospodařit v souladu s rozpočtem obce. V průběhu roku však může nastat situace, kvůli které potřebujeme udělat změnu v rozpočtu. Tato změna se může udělat jen **rozpočtovým opatřením**, které schvaluje zastupitelstvo, příp. za určitých podmínek může svěřit v určitém rozsahu radě (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 42).

Po skončení kalendářního roku se údaje o celém ročním hospodaření zpracovávají do **závěrečného účtu**. Do závěrečného účtu patří vyúčtování vztahů k ostatním rozpočtům a fondům (např. státnímu rozpočtu, rozpočtu kraje, obcí, Národnímu fondu). Obec je povinna dát si přezkoumat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok. Přezkoumán upravuje zvláštní právní předpis (z. č. 420/2004 Sb.) Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření je součástí závěrečného účtu při jeho projednávání.

Návrh závěrečného účtu, včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření musí být zveřejněn po dobu 15 dnů přede dnem projednávání na zastupitelstvu obce.

Obce mají povinnost zasílat do centrálního systému účetních informací státu výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků (Fin 2-12 M).

Od 21.2.2017 platí zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, který ovlivnil také obecní rozpočty. Obec je veřejná instituce, která musí dbát na zdravé a udržitelné veřejné finance a vhodně podporovat hospodářský a společenský rozvoj, zaměstnanost a mezigenerační soudržnost. I když obecní rozpočty fungují autonomně, v případě přílišného zadlužování ČR by se omezení týkalo všech veřejných institucí, tedy i obcí. Územní samospráva musí dodržovat fiskální disciplínu. Tento právní předpis stanovuje obci povinnost, pokud dlouhodobé zadlužení obce přesáhne 60 % průměru příjmu obce za poslední čtyři roky, aby v následujícím roce snížila hodnotu rozdílu minimálně o 5 %. Pokud by tak obec neučinila, může dojít v této výši o pozastavení daňových příjmů. V současné době tvoří 90 % veřejného dluhu státní dluh (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 39).

2.1.7 Příjmy obecního rozpočtu

Obecní rozpočet je tokový rozpočet, tzn. jak se daně vybírají, tak se přerozdělují na jednotlivé obce, nejméně 2x za měsíc. Obecní rozpočet tvoří příjmy, které jsou **nenávratné**, ty jsou nejdůležitějším zdrojem financování potřeb obcí (daňové příjmy, transfery a dotace, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy). Představují finanční vztahy tvorby příjmů územních rozpočtů na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Druhou skupinu příjmů tvoří **návratné** příjmy (úvěry a půjčky), které jsou spojeny s povinností obcí je za určitých podmínek splatit (Provazíková, 2015, s.75).

Daňové příjmy

Rozlišujeme daňové příjmy, které obci přináležejí ve smyslu ustanovení § 4 Zák. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní dále jen „RUD“) a další daňové příjmy. RUD rozlišuje daně svěřené a daně sdílené.

- Do kategorie svěřené daně patří jednak daň z nemovitostí (na území obce) a dále daně z příjmu právnických osob, kdy poplatníkem je příslušná obec. Od roku 2017 byl zrušen tzv. motivační prvek v podobě podílu na dani z fyzických osob z přiznání, kterou odvedli poplatníci s trvalým bydlištěm v obci.

- Většinu daňových příjmů obcí tvoří podíly na celostátně vybíraných daních. Procento, kterým se obce, s výjimkou hlavního města Prahy, Plzně, Ostravy a Brna podílejí na procentní části hrubého výnosu se vypočte jako součet dle stanovených kritérií (výměra kat. území, počet obyvatel, počet žáků zřizovaných škol).

Do rozpočtu obcí připadá 23,58 % z celostátních výnosů daní: daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, část daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a podnikání, daň z příjmů právnických osob a daň z přidané hodnoty. (Provazníková, 2015, s. 75-78)

Důležitou součástí příjmů rozpočtu jsou i místní **poplatky**. Řadíme je také do daňových příjmů. Poplatky mají fakultativní charakter, tzn. záleží na zastupitelstvu obce rozhodovat o tom, jaké poplatky a v jaké výši se budou na území obce vybírat. U každého poplatku jsou zákonem upraveny základní náležitosti tj. poplatník, předmět, základ, maximální sazba, osvobození od placení, případné slevy, splatnost, sankce. Obec může obecně závaznou vyhláškou rozšířit okruh osvobození, diferencovat sazbu nebo upřesnit podmínky pro placení, musí se však vždy pohybovat v mezích zákona o poplatcích. Základní poplatky jsou:

- poplatek ze psů – jeho funkce je regulovat počet psů v obci a získat určité finanční prostředky, výše poplatku maximálně 1 500 Kč,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt – částečná úhrada výdajů za veřejné služby, které obec návštěvníkům poskytuje, sazba činí až 15 Kč za osobu na den (od 1.1.2020 zrušen),
- poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství – umístění zařízení na provozování služeb, reklamních nebo prodejních zařízení, cirkus, sazba maximálně 10 Kč za m² sazbu však může obec zvýšit až na desetinásobek,
- poplatek ze vstupného – na kulturní, reklamní, prodejní, sportovní akce, maximálně 20 % z částky vybraného vstupného,

- poplatek z ubytovací kapacity – je cenou za zvýšené výdaje na veřejné služby, které souvisejí s turistickým ruchem, sazby 6 Kč za využití lůžko (od 1.1.2020 zrušen, nově poplatek z ubytování),
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst – smyslem je regulovat provoz v historických částech města, sazba až 200 Kč na den,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání odstraňování komunálních odpadů si obce mohou zavést buď podle zákona o místních poplatcích, nebo podle zákona o odpadech (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 45-46).

Transfery a dotace

Zákonné zvyšování daňových příjmů s sebou přineslo i pokles dotací přidělovaných obcím. Podpora ze státního rozpočtu se snížila a podstatnou část dotací dnes tvoří zdroje z evropských fondů. Jejich objem však v příštím období bude také klesat. Pro většinu obcí má úspěch při získávání dotací zásadní vliv na uskutečňování investic. Dotace jsou veřejné prostředky účelové, jsou velmi administrativně náročné a musíme počítat se stále se stupňující kontrolou. Na dotaci není právní nárok. Poskytování dotací ze státního rozpočtu upravují **rozpočtová pravidla**. Dotaci ze státního rozpočtu může poskytnout pouze ústřední orgán státní správy, Akademie věd a Grantová agentura ČR, nebo ten, koho určí zvláštní zákon. Dotace jsou většinou poskytovány z rozpočtu vyšší vládní úrovně nižším úrovním – vertikální finanční vztahy. (Provazníková, 2015, s. 85)

Nedaňové příjmy

Patří do skupiny příjmů, kde je větší možnost obcí ovlivňovat jejich výši. Jedná se o příjmy z vlastního podnikání, uživatelské poplatky, příjmy z vlastní správní činnosti, pokuty, případně příjmy z mimorozpočtových fondů, ze sdružování finančních prostředků, ze sbírek a darů a ostatní příjmy. Lze říct, že určitým způsobem souvisí s hospodářskou či podnikatelskou činností obcí. (Provazníková, 2015, s. 89)

Úvěry a půjčky

Obecně se setkáváme s třemi základními zdroji návratných příjmů:

- úvěry od komerčních bank nebo institucí, které půjčují speciálně územním samosprávám,
- emise komunálních obligací nebo akcií (jsou však spojeny s podstatnými poplatky, které jsou relativně vyšší v případě malých emisí),
- návratné půjčky a finanční výpomoci od jiných subjektů (např. v rámci rozpočtové soustavy).

V současné době je však kladen důraz na určitou opatrnost, která má zabránit předlužení obcí. (Provazníková, 2015, s. 94)

2.1.8 Výdaje obecního rozpočtu

Dle ustanovení § 9 zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územního rozpočtu se z rozpočtu obce hradí zejména:

- závazky z povinností obcím uloženy zákony a zvláštními právními předpisy,
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
- výdaje spojené výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem,
- závazky vyplývající pro obce z uzavřených smluvních vztahů v jejich hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupili,
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo dalšími subjekty, včetně příspěvku na společnou činnost,
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,
- jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce včetně darů a příspěvků na sociální a jiné humanitární účely,
- splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných finančních výpomocí a splátky jistiny vlastních dluhopisů jejich vlastníkům.

Výdaje obecního rozpočtu se dělí na běžné a investiční. Mezi **běžné výdaje** patří výdaje na provoz (chod) celé obce. Jsou to výdaje, které souvisí s posláním obce (zákon o obcích), opakují se tedy každoročně a týkají se zejména úhrady mzdových nákladů, neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů (materiál, voda, paliva, energie, nákup služeb, opravy a údržba), poskytnutých příspěvků a transferů. Výši některých výdajů mohou ovlivnit rozmary počasí (sněhová kalamita, povodně, sucho. Výši některých výdajů ovlivňuje závazný právní předpis.

Investiční výdaje jsou výdaje plánované např. na nákup nemovitostí, realizaci staveb ve vlastnictví obce. Investiční výdaje zvyšují hodnotu majetku.

Rozpočet je rovněž členěn odvětvově, a výdaje jsou proto přiřazeny konkrétní činnosti (dle účelu). Komunální služby (veřejné osvětlení, pohřebnictví), sběr a svoz komunálních odpadů, péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň patří do skupiny 3 - služby pro obyvatelstvo. Místní komunikace patří do skupiny 2 - průmyslová ostatní hospodářství. Obecní policie patří do skupiny 5 – bezpečnost státu a právní ochrana (Vyhláška č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě).

Stát za dluhy územních samospráv neručí. Pokud se obec dostane do situace, ve které není schopna dostat svým závazkům, neexistuje právní úprava, jak by měla postupovat. ČR patří k zemím, ve kterých je zadlužení obecních samospráv regulováno poměrně volně. V podstatě je na obci a jejich věřitelích, jak se dohodnou. Mezi důvody, proč je relativně malé množství obcí s finančními problémy je mj. i způsob financování principem sdílených daní, jejichž výnosy tvoří podstatnou část celkových příjmů obcí (Pospíšil, Župan 2019).

Ministerstvo financí provádí čtyřikrát ročně výpočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) za všechny obce a jimi zřízené příspěvkové organizace a vyhodnocuje výsledek výpočtu, přičemž vychází vždy z údajů k poslednímu dni daného čtvrtletí. Každé čtvrtletí vedení obce by mělo být schopno vysvětlit důvody související se zhoršení hodnot sledovaných ukazatelů. Mnohdy zadlužení obcí vzniká v souvislosti s předfinancováním investic, k jejich celé realizaci, pak obce doufají, že dosáhnou na dotaci, a náhle se změni dotační podmínky a už žádnou dotaci nedostanou. Zadlužení může také vznikat v souvislosti s povinným výběrem nejnížší nabídnuté ceny, která se v průběhu realizace postupně zvyšuje (Pospíšil, Župan 2019).

2.2 Komunální služby

Jedná se o služby, které obce zabezpečují na svém území pro své občany v samostatné působnosti (provoz mateřské školy, školy, údržba místních komunikací a chodníků, dopravní obslužnost, údržba zeleně, odvoz odpadů, veřejné osvětlení a další).

Ze zákona musí obec zajistit podmínky pro zajištění podmínek pro splnění povinného předškolního vzdělávání a povinné školní docházky a to prostřednictvím škol. Buď zřídí na svém území školu, nebo menší obce se dohodnou s jinou obcí či svazem obcí, které provozují školu.

Obce mají ze zákona povinnost zajistit na svém území dopravní obslužnost, tuto problematiku řeší především větší obce (města) prostřednictvím tzv. městské hromadné dopravy a opět je na obci jakým způsobem ji zajistí. Zda svépomocí založením právnické osoby – dopravního podniku nebo zda výkon služby objedná u již existujícího dopravce. Důležité je i dopravní propojení mezi obcemi. Dopravní obslužnost mezi jednotlivými obcemi mají ve své kompetenci kraje, avšak je v zájmu obce, aby se při tvorbě plánu aktivně podílela (zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů). Doprava je důležitá především z důvodu její významnosti na rozvoji obcí.

Obce mají široké pole své působnosti, při péči o všestranný rozvoj území obce a o potřeby občanů obce (sociální, bydlení). Vybudovat sportoviště, bazény, a pronajímat je. Pořádat kulturní akce, podporovat divadlo, budovat dětská hřiště, chodníky, parky, parkoviště. Mají však jedno významné omezení, které závisí na finančních možnostech konkrétní obce, a tak se musí nejdříve pokrýt mandativní výdaje, a teprve pak rozhodnou jaké investici dají přednost. Všechny komunální služby má obec povinnost ze zákona zajišťovat.

Bakalářská práce je zaměřena jen na tyto oblasti **komunálních služeb**:

- komunální odpad,
- veřejné osvětlení,
- pohřebnictví a
- pozemní komunikace.

2.2.1 Komunální odpad

Dle zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“) je v § 3 uvedeno, že odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit. Dále se v zákoně apeluje na to, že každý má povinnost předcházet vzniku odpadů - § 10, ale pokud už odpady vzniknou, tak má každý povinnost nakládat s odpady a zbavovat se jich pouze způsobem stanoveným tímto zákonem a ostatními právními předpisy vydanými na ochranu životního prostředí - § 12.

Obec je povinna zajistit místa pro odkládání veškerého komunálního odpadu produkovaného fyzickými nepodnikajícími osobami na jejím katastrálním území. Obec je povinna zajistit místa pro oddělené soustřeďování složek komunálního odpadu, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů. Ministerstvo může stanovit vyhláškou podrobnosti rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustřeďování složek komunálních odpadů (zákon o odpadech § 17 odst. 3).

Povinnosti obcí jsou uloženy v oblasti odpadového hospodářství v zákoně. Jedná se o účelné nakládání s odpady, jasná pravidla pro ukládání odpadů významně napomáhají k čistotě na území obcí, což lze bezesporu označit za veřejný zájem. Velké obce si můžou zřídit technické služby - právnickou osobu, pro malé obce je typické zajištění této služby externím subjektem (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 95).

Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit a vybírat poplatek za komunální odpad. Poplatek za komunální odpad je možné stanovit podle zákona o odpadech z. č. 185/2001 Sb. o odpadech nebo zákona o poplatcích z. č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích.

Poplatek podle zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech v § 17a říká: Poplatníkem je každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad. Plátcem poplatku je vlastník nemovitosti, kde vzniká komunální odpad. Jde-li o budovu, ve které vzniklo společenství vlastníků jednotek podle zvláštního zákona, je plátcem toto společenství. Plátce poplatek rozúčtuje na jednotlivé poplatníky. Správu poplatku vykonává obec, která ho na svém území zavedla. Neuhradí-li poplatník poplatek včas, obec vyměří poplatek platebním výměrem (z. 185/2001 Sb. zákon o odpadech § 17a).

Maximální výše poplatku se stanoví podle předpokládaných oprávněných nákladů obce vyplývajících z režimu nakládání s komunálním odpadem rozvržených na jednotlivé poplatníky podle počtu a objemu nádob určených k odkládání odpadů připadajících na jednotlivé nemovitosti nebo podle počtu uživatelů bytů a s ohledem na úroveň třídění tohoto odpadu. V poplatku mohou být promítnuty i náklady spojené s pronájmem nádob určených k odkládání odpadu. Poplatek je příjmem obce. Při správě poplatku se postupuje podle daňového řádu (z. č. 185/2001 Sb. zákon o odpadech § 17a).

Poplatek za komunální odpad **podle zákona o místních poplatcích** se skládá ze dvou částí:

- až 250 Kč na fyzickou osobu přihlášenou v obci, nebo která vlastní v obci objekt k individuální rekreaci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba k trvalému pobytu, a to ve výši odpovídající jedné fyzické osobě.
- až 750 Kč tato částka je stanovena podle skutečných nákladů obce za předchozí kalendářní rok na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu. Částka je stanovena obcí v obecně závazné vyhlášce s rozúčtováním nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu (z. č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích § 10b).

2.2.2 Veřejné osvětlení

Veřejné osvětlení je důležitou součástí životního prostředí, a to nejen z hlediska energetického a bezpečnostního, kdy musí splňovat právní a technické normy. Důležité je i veřejné osvětlení přechodů pro chodce, křižovatek, aby nedocházelo ke kolizním situacím v dopravě. Bezesporu veřejné osvětlení napomáhá zvýšenému pocitu bezpečí obyvatel a mnohdy tvoří na vhodných místech např. v památkových zónách i zajímavou estetickou kulisu. Je však třeba respektovat, že nadbytek světla v noci škodí, vytváří se tzv. světelný smog. A ten může být zdrojem zdravotních potíží obyvatelstva a zasahuje do života zvěře a narušuje biorytmus ve spánku, proto je třeba při instalaci nových světelných bodů je připravovat ve spolupráci s odborníky. Světlo by mělo svítit jen tam, kde je ho třeba (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 141).

Skutečnost, že by měly obce provozovat veřejné osvětlení, není uvedena nikde v zákoně. Dá se však na ně vztáhnout usnesení § 35 zákona o obcích: „Do samostatné

působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou svěřeny krajům...“

Veřejné osvětlení v mnoha obcích není modernizováno a stále se používají staré výbojkové lampy, někdy umístěny nevhodně, vysoko a hlavně s velkou spotřebou elektrické energie. Toho si je vědomo i Ministerstvo průmyslu a obchodu, které již od roku 2016 v programu EFEKT, který je zaměřený na oblast efektivního využívání energie, poskytuje dotace obcím. Řešením do budoucna je výměna starých lamp za nové. Nové moderní lampy mají v sobě spoustu „vychytávek“ – dokážou nejen svítit dolů, mít teplejší barvu světla, ale také tlumit intenzitu osvětlení, když v prostoru není pohyb, nebo nastavit řízení světla online (MŽP-Stát rozšiřuje podporu rekonstrukce veřejného osvětlení a zároveň chrání zdraví lidí a přírodu, 2018).

Veřejné osvětlení dotváří celkovou architekturu obce, tvoří ho sloupy, svítidla, ale i skryté části kabelového vedení, zdroj světla a ovládací panely:

- Sloupy – tvoří nejvíce viditelnou část veřejného osvětlení, materiál – beton, ocel, ocel pozinkovaná, litina, dřevo. Sloupy veřejného osvětlení někdy obsahují i výložník, který se skládá i z více ramen a nese svítidla. V centrech obcí je možnost také na sloupy veřejného osvětlení v letních měsících věšet květináče s květinami, a tak dotvářet malebnost obce.
- Svítidla – taktéž dotvářejí architekturu obce, musí zajistit podmínky pro provoz světelného zdroje. Na trhu existuje velké množství různých tvarů a velikostí svítidel.
- Kabelové vedení – jedná se o skrytou část veřejného osvětlení, většinou vedené kabely s hliníkovým nebo s měděným jádrem izolované asfaltem nebo jiným bitumenem.
- Řídící a ovládací panely – pro ekonomiku provozu nejdůležitější prvek, druhy: zapnuto/vypnuto, soumrakové relé, časové relé, programové a k tomu ještě řízení intenzity svítivosti.
- Zdroj světla – v současné době se ve veřejném osvětlení používají 4 druhy žárovek – klasické, halogenové, úsporné a LED.

Následující tabulka obsahuje porovnání příkonu jednotlivých druhů žárovek. Lumen je jednotka světelného toku.

Tabulka 2.1 Orientační přepočet.

Orientační svítivost	Klasická	Halogenová	Úsporná	LED
	žárovka	žárovka	žárovka*	
500 lumenů	40W	35W	11W	7W
750 lumenů	60W	42W	15W	9W
1 300 lumenů	100W	70W	23W	15W

*kompaktní zářivka

Zdroj: Dynamické veřejné osvětlení v Sušici, 2019.

Z této tabulky lze vyčíst, že LED žárovky jsou na spotřebu elektrické energie nejlepší. Následující tabulka vypovídá o dalších vlastnostech žárovek.

Tabulka 2.2 Tabulka parametrů

Tabulka shrnující parametry jednotlivých světelných zdrojů

Parametry	Klasická žárovka	Halogenová žárovka	Úsporná žárovka	LED
Životnost (hod.)	1 000	2 000	8 000	50 000
Úspornost provozu	nízká	nízká	střední	vysoká
Svítivost (lm/W)	13	13	50	80 a více
Funkční v nízkých teplotách	ano	ano	ne	ano
Rychlý náběh světla	ano	ano	ne	ano
Vhodné i pro časté zapínání	ano	ano	ne	ano
Ekologická zátěž (rtuť)	ne	ne	ano	ne

Zdroj: Dynamické veřejné osvětlení v Sušici, 2019.

Pokud srovnáme LED žárovky s ostatními, opět vycházejí nejlépe, a to už co se týká životnosti, svítivosti, vhodnosti na veřejné osvětlení, úspory provozu, ekologické zátěže.

Při rekonstrukci stávajícího veřejného osvětlení nebo investice do nových částí je vhodné použít kvalitní a trvanlivé materiály, aby se předešlo do budoucna nákladným opravám. Nutná je kvalita všech prvků veřejného osvětlení např. ukládání kabelů do chráničky.

K řízení moderního veřejného osvětlení je nutné vybrat kvalitní softwarový systém. Malý příkon umožňuje sloučení více soustav veřejného osvětlení. Kvalitní software umí rozpoznat závady v síti veřejného osvětlení. V případě použití LED zdrojů světla jsou předřadníky vybaveny nadstavbovými funkcemi pro komfortní správu.

Z dlouhého časového hlediska se vyplatí investovat do veřejného osvětlení a pomocí LED žárovek snížit spotřebu elektrické energie, protože cena elektrické energie v čase stále roste. Ke snížení nákladů přispěje i redukce napájecích bodů - ta se projeví v úspoře paušálních poplatků za jistič. Moderní veřejné osvětlení také umožňuje v době malého pohybu lidí na veřejných místech vypínání ob lampu - stroboskopický efekt. LED technologie také umožňuje efekt stmívání.

Moderní LED veřejné osvětlení rapidně snižuje náklady na elektrickou energii (Zdroj: Dynamické veřejné osvětlení v Sušici, 2019).

2.2.3 Pohřebnictví

Zákon č. 256/2001 Sb. o pohřebnictví a o změně některých zákonů, říká, že provozovat veřejné pohřebiště je službou ve veřejném zájmu a může ho zajišťovat obec v samostatné působnosti, registrovaná církev, nebo náboženská společnost. Nemůže-li obec zajistit provozování veřejného pohřebiště v územním obvodu své působnosti, je povinna zajistit provozování v jiné obci v okolí na základě dohody s provozovatelem pohřebiště (zákon č. 256/2001 Sb.).

Obec nebo jiný správce pohřebiště poskytuje zejména v podobě pronájmu hrobových míst, vedení evidence o hrobových místech, správu a údržbu pohřebiště, zajišťuje odvoz odpadů, sečení trávy v areálu pohřebiště, zimní údržbu chodníků. Obec nebo jiný provozovatel veřejného pohřebiště, vybírá poplatky z hrobových míst. Do této služby patří i náklady za zajištění pohřbu u zemřelých bez příbuzných.

Obec může pronajímat jednohroby, dvojhroby, trojhroby, urnové místo, urnovou schránku malou a urnovou schránku velkou. Výše sazby poplatku se většinou odvíjí od velikosti pronajatého místa na hřbitově. U obcí se poplatky vybírají buď každý rok, nebo na určité období dopředu. Pokud nikdo za pronajaté místo neplatí, obec ho pronajme jiné osobě.

2.2.4 Pozemní komunikace

Pozemní komunikace se podle zákona o pozemních komunikacích (z. č.13/1997 Sb.) dělí na tyto kategorie: dálnice, silnice, místní komunikace a účelové komunikace § 2.

Dálnice je komunikace pro rychlou vnitrostátní i mezinárodní přepravu, která má oddělené jízdní pásy, vyznačuje se mimo úrovněnými kříženími. Jejím vlastníkem je v ČR stát.

Silnice se dělí:

- I. třídy – taktéž určena pro dálkovou a mezinárodní přepravu, vlastníkem je taktéž stát.
- II. třídy – určena pro dopravu mezi okresy, vlastníkem je kraj, na jehož území se silnice nachází.
- III. třídy - určená pro vzájemné propojení obcí nebo jejich napojení na ostatní pozemní komunikace, vlastníkem je taktéž kraj, na jehož území se silnice nachází (z.č. 13/1997 Sb. § 5 a § 9).

Místní komunikace je veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní přepravě na území obce (z.č. 13/1997 Sb. § 6). Vlastníkem místních komunikací je obec, na jejímž území se místní komunikace nacházejí (zákon č. 13/1997 Sb. § 9). Z toho vyplývají i povinnosti obce o údržbu těchto komunikací, jedná se i o zimní údržbu, opravy, technickou obnovu a výstavbu silniční sítě na svém území. Tato oblast zahrnuje i údržbu a výstavbu chodníků, odstavných ploch, parkoviště a cyklistické stezky.

Místní komunikace dělíme:

- místní komunikace I. třídy,
- místní komunikace II. třídy – jedná se o dopravně významnou sběrnou komunikaci s omezením přímého napojení okolních komunikací,
- místní komunikace III. třídy – jedná se o obslužnou komunikaci a
- místní komunikace IV. třídy – nepřístupná provozu silničních motorových vozidel nebo na které je umožněn smíšený provoz (z.č. 13/1997 Sb. § 6).

K rozdělení místních komunikací do těchto tříd slouží schválená pasportizace.

Účelová komunikace – je pozemní komunikace, která slouží k propojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo zemědělskými pozemky a lesními pozemky.

Účelovou komunikací je i pozemní komunikace v uzavřeném prostoru nebo objektu, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu. Tato účelová komunikace není přístupná veřejně, ale v rozsahu a způsobem, který stanoví vlastník nebo provozovatel uzavřeného prostoru nebo objektu. V pochybnostech, zda z hlediska pozemní komunikace jde o uzavřený prostor nebo objekt, rozhoduje příslušný silniční správní úřad (z.č. 13/1997 Sb. §7).

Vlastníkem účelových komunikací může být i právnická nebo fyzická osoba (z.č. 13/1997 Sb. §9).

3 Analýza komunálních služeb ve vybraných obcích

V této kapitole jsou nejdříve popsány jednotlivé položky sběru dat, poté jsou představeny jednotlivé obce a výdaje na vybrané komunální služby v období šesti let 2014 - 2019.

3.1 Použitá data

V bakalářské práci je zpracována analýza obcí, s přibližně stejným počtem obyvatel a podobnou vybaveností služeb. Každá obec má však svá specifika.

Jelikož všechny obce mají povinnost hlásit průběžné své hospodaření Ministerstvu financí, převážná část dat bude použita ze systému MONITOR, který je volně přístupný veřejnosti. Vybrané obce budou srovnávány ve vybraných komunálních službách - komunálním odpadu, veřejném osvětlení, pohřebnictví a pozemních komunikacích. Jedná se o 3 obce ze správního obvodu Vsetín – Hovězí, Halenkov a Hošťálková, 1 obec ze správního obvodu Rožnov pod Radhoštěm – Horní Bečva, a město Kelč ze správního obvodu Valašského Meziříčí. Dle rozpočtového určení daní se jedná o položky:

§ 3722 – výdaj na svoz komunálního odpadu

- 1240 příjem za poplatek na komunální odpad

§ 3631 - veřejné osvětlení

- 5154 výdaje na elektrickou energii
- 5171 výdaje na opravy
- 6121 výdaje na investice

§ 3632 - pohřebnictví

- 5171 výdaje na opravy
- 6121 výdaje na investice

§ 2212 – pozemní komunikace

- 5171 výdaje na opravy
- 6121 výdaje na investice

Další okruh informací je získán přímo od obcí dotazníkovým šetřením. Dotazník, který byl rozeslán na obce, je uveden v příloze č. 1. Dále telefonickým nebo osobním dotazováním a k zjištění obecné charakteristiky obcí budou použity oficiální stránky obcí.

3.1.1 Lokalizace obcí

Všechny vybrané obce se nacházejí ve Zlínském kraji. Podle počtu obyvatel jsou v kategorii 2 001 – 5 000. Zlínský kraj s Olomouckým krajem tvoří region soudržnosti Střední Morava NUT2.

Zlínský kraj se nachází na východě republiky a tvoří část hranice se Slovenskem. Na jihozápadě sousedí s Jihomoravským krajem, na severozápadě s Olomouckým krajem a v severní části s Moravskoslezským krajem. Celková rozloha je 3 963 km². Ve Zlínském kraji je celkem 307 obcí (z toho 30 měst). V rámci reformy k 1.1.2003 vzniklo 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (obce 3. stupně) v jejich rámci působí 25 územních obvodů pověřených obcí (obce 2. stupně). Zlínský kraj se skládá ze čtyř okresů - Kroměříž, Zlín, Vsetín a Uherské Hradiště (viz příloha č.2). Krajským městem je statutární město Zlín s počtem obyvatel 74 947 (údaj k 30.9.2019). Hustota zalidnění je 147,1 obyvatel/km² převyšuje republikový průměr (135 obyvatel/km²). Největší zalidněnost je v okrese Zlín a nejnižší v okrese Vsetín (126 obyvatel/km²) (ČSÚ).

Území kraje má členitý charakter. Na východě leží pohoří Javorníky s nejvyšší horou Velký Javorník (1 071 m), v severní části Moravskoslezské Beskydy s nejvyšší horou kraje Čertův mlýn (1 206 m), na jihu Bílé Karpaty s nejvyšší horou Velká Javořina (901 m), které také tvoří hranici se Slovenskem. Nejnižší bod kraje je hladina řeky Moravy 173 m. n. m. Kolem řeky Moravy se v okrese Kroměříž rozkládá rovina zvaná Haná, v okrese Uherské Hradiště ji nazýváme Slovácko (ČSÚ).

3.2 Obec Hovězí

Představení obce

Leží ve správním obvodu Vsetína (7 km jihovýchodně). Obec leží v Chráněné krajinné oblasti Beskydy. Nachází se v údolí řeky Bečvy, mezi Vsetínskými vrchy a Javorníky. Rozloha obce je 2 212 ha na jednom katastrálním území. Hovězí žije 2 409

obyvatel (údaj k 31.12.2019). Nejvyšší hora se nazývá Filka, její vrchol leží ve výšce 759 m. n. m., střed obce se nachází ve výšce 380 m. n. m. Vzdálenost od krajského města Zlín je 40 km.

Obec je 1. stupně. Na obecním úřadě je kontaktní místo Czech POINTU. Obec aktivně spolupracuje s úřadem práce ve Vsetíně a zaměstnává dlouhodobě nezaměstnané na veřejně prospěšné práce.

V současnosti se v obci nachází veřejný vodovod, plynovod, oddílná kanalizace s napojením na čistíčku odpadních vod v místní části Dolansko, pošta, mateřská škola, základní škola, veřejná knihovna, divadelní sál, kulturní zařízení, středisko pro volnočasové aktivity, zdravotnické zařízení, 2 tělocvičny, 2 víceúčelová hřiště, kadeřnictví, prodejny potravin i smíšeného zboží a pohostinství. V obci je autobusová i vlaková zastávka (Hovězí - oficiální stránky obce, 2020).

Starostou obce je pan Antonín Koňářík. Zastupitelstvo obce má 15 členů, rada je 5 členů.

Rozpočet obce

Rozpočet obce se skládá z daňových příjmů, které tvoří nejvyšší příjmovou položku, z nedaňových příjmů, z kapitálových příjmů a přijatých transferů. Výdaje se pak dělí na běžné a investiční.

Tabulka 3.1 Rozpočet obce Hovězí

Hovězí	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	25 935 289	26 647 218	28 728 662	31 399 081	34 743 089	37 995 987
Nedaňové příjmy	8 381 097	8 813 990	7 888 478	7 214 426	7 207 676	7 326 813
Kapitálové příjmy	68 334	78 500	42 210	78 280	113 350	104 230
Přijaté transfery	2 159 932	2 284 071	4 450 837	2 365 451	7 864 599	6 457 213
Příjmy celkem	36 544 652	37 823 779	41 110 187	41 057 238	49 928 713	51 884 243
Běžné výdaje	23 804 049	26 301 114	22 426 460	23 456 149	23 696 063	27 245 379
Investiční výdaje	9 961 777	7 987 164	24 219 518	12 446 870	19 529 867	29 177 944
Výdaje celkem	33 765 825	34 288 278	46 645 978	35 903 018	43 225 930	56 423 323
Saldo P - V	2 778 827	3 535 501	-5 535 791	5 154 220	6 702 783	-4 539 080

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Obec Hovězí splňuje požadavek na vyrovnaný rozpočet. V roce 2016 bylo saldo -5 535 791 Kč, investiční výdaje překročily běžné výdaje. Obec rekonstruovala ze svých prostředků budovu zdravotnického střediska a bytových prostor nad tímto

střediskem. Budova byla ve špatném stavu a v průběhu rekonstrukce se navyšovaly výdaje.

V roce 2019 měla obec také saldo rozpočtu záporné – 4 539 080 Kč. Od dubna do srpna 2019 se rekonstruovala školní jídelna a kuchyně a rozšířily se prostory pro školní družinu. Investice byla jen z prostředků obce. Další velkou akcí byla (vyvolaná investice v souvislosti s rekonstrukcí silnice II. třídy) realizace chodníků a části veřejného osvětlení podél této silnice. Na tuto investici obec obdržela dotaci z Fondu dopravní infrastruktury. Investiční výdaje byly v roce 2019 o 10 milionu vyšší než v roce 2018. Z tabulky lze dále vyčíst, že obec měla nejvyšší příjmy ve sledovaném období daňové, které stále rostly, je to spojeno i s příznivým vývojem v ekonomice.

Komunální odpad

Svoz komunálního odpadu zajišťují Technické služby města Vsetín na základě smlouvy. Svoz komunálního odpadu je 1x za čtrnáct dní. Poplatek za komunální odpad činil za celé sledované období 500,- Kč. Dle vyhlášky obce je přesně stanoveno, kdo je od poplatku osvobozen (občané žijící trvale v ústavní péči, děti, které se v daném kalendářním roce narodí) nebo částečně zvýhodněni (studenti na internátech, kolejích, občané, kteří bydlí víc, než 1 km od nejbližšího svozového místa). Obec poskytuje barevné pytle na tříděný odpad přímo občanům. Občané tyto pytle v den svozu postaví na sběrné místo před domem. Plasty se v obci sbírají 8x ročně, sklo barevné a bílé 6x ročně, papír 4x ročně, nebezpečný a velkoobjemový odpad 2x ročně. Obec má vyhrazeno místo na bio odpad, které dle potřeby vyváží. Obec Hovězí nedisponuje sběrným dvorem. V obci soukromý podnikatel vykupuje železo, hliník a v pracovní době jsou v prostorech jeho skladu, ve středu obce, volně přístupné kontejnery i na tříděný odpad (papír, sklo, plasty, jedlé oleje).

Tabulka 3.2 Výdaje za komunální odpad a příjem z poplatku obce Hovězí v letech

rok	počet obyv.	výdaje § 3722 celkem	příjem pol. 1340 poplatek	výdaje obyv. v Kč	příjmy obyv. v Kč	Výd.-Př. obyv. v Kč	Výd.-Př. v Kč celkem
2014	2 382	986 460	1 041 616	414	437	-23	-55 156
2015	2 383	997 781	1 031 769	419	433	-14	-33 988
2016	2 381	1 044 259	1 033 178	439	434	5	11 081
2017	2 386	1 105 889	1 024 217	463	429	34	81 672
2018	2 387	1 174 083	1 030 370	492	432	60	143 713
2019	2 409	1 221 778	1 053 082	507	437	70	168 696
průměr	2 388	1 088 375	1 035 705	456	434	22	52 670

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Z tabulky je zřejmé, že obec Hovězí ve sledovaném období roku 2014 – 2019 má stabilní počet obyvatel s mírným přírůstkem. Výdaje na komunální odpad stále pozvolna rostou. Stabilní je i příjem z vybíraných poplatků za komunální odpad.

Poslední sloupec tabulky vypovídá o postupném zvyšování výdajů na komunální odpad, kdy v roce 2014 a 2015 byly ještě roky přebytkové. Avšak od roku 2016 obec čím dál víc doplácí na svoz komunálního odpadu, poplatek za komunální odpad je však po celé sledované období na stejné výši 500 Kč.

Obec má ve sledovaném období průměrně 17 neplatičů. Dlužné poplatky vymáhá platebním výměrem.

Tabulka 3.3 Množství komunálního odpadu

Hovězí	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	2 382	2 383	2 381	2 386	2 387	2 409
Směsný komunální odpad [tun]	306,56	311,64	304,07	320,69	287,15	212,13
Tříděný odpad (papír, sklo, plast) [tun]	45,22	50,63	53,09	53,09	54,88	60,70
Ostatní vytríděný odpad [tun]	48,47	55,82	69,68	103,80	87,15	96,29
Příjem ze systému EKO-COM [Kč]	136.820	152.712	194.394	187.418	191.466	203.278
Vyprodukovaný odpad na 1 obyv. [tun]	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

Zdroj: Dotazníkové šetření (vlastní zpracování)

Z dotazníkového šetření bylo zjištěno, že v obci se vyprodukovalo v roce 2014 306,56 tun směsného komunálního odpadu. Nejvíce se vyprodukovalo v roce 2017 a to 320,69 tun a v roce 2018 již množství vyprodukovaného směsného odpadu klesalo. V roce 2019 dosáhl nejnižší hodnotu ve sledovaném období, a to 212,13 tun. Tříděný odpad ve sledovaném období pomalu stoupal. Příjem z ECO-COMu se pozvolna zvyšoval. V roce 2019 byl o 66 458 Kč vyšší, než na počátku sledovaného období.

Občané obce v celém sledovaném období vyprodukovali ročně 200kg odpadu.

Veřejné osvětlení

Na území obce Hovězí se nachází 347 světelných bodů z toho 61 LED lamp a 286 výbojek, 97 stožárů, 3 rozvaděče a 3 osvětlené přechody pro chodce. Obec vynakládá značné částky na zajištění veřejného osvětlení. Je proto snahou, aby při stále se zvyšující ceně elektrické energie, se hledaly cesty, jak co nejvíc uspořit. Každoročně se musí počítat s výdajem na opravy, výměnou výbojek, výbroje světél, čištění krytů, výměnou svítidel.

Tabulka 3.4 Výdaje na veřejné osvětlení

rok	počet obyv.	počet světelných bodů	dílčí výdaje § 3631 veř. osvětlení				výdaje celkem § 3631	výdaje/ obyv. v Kč	výdaje/ sv. bod v Kč
			pol. 5154	pol. 5171	pol. 6121	ost. pol.			
			energie	opravy	investice	služby...			
2014	2 382	330	248 577	123 845	0	0	372 422	156	1129
2015	2 383	347	272 591	88 937	222 374	0	583 902	152	1042
2016	2 381	347	246 358	182 322	242 565	338	671 583	180	1236
2017	2 386	347	229 894	97 570	0	11 245	338 709	142	976
2018	2 387	347	243 944	292 558	0	0	536 502	225	1546
2019	2 409	347	421 935	129 204	0	12 775	563 914	234	1625
průměr	2 388	344	277 217	152 406	77 490	4 060	511 172	182	1 259

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Do kolonky služby jsou zahrnuty všechny ostatní položky, které nejsou ve dříve jmenovaných (energie, opravy, investice), ale jsou zahrnuty do výdajů veřejného osvětlení např. nákup materiálu, údržba, nákup pohonných hmot pro automobil s plošinou, pokud ho obec vlastní, nebo jeho pronájem, instalace vánočních ozdob.

Výdaj na elektrickou energii se v letech 2014 - 2018 drží na hranici přes 200 000 Kč v roce 2019 je zaznamenán meziroční nárůst o 177 000 Kč. Je to největší meziroční nárůst a byl způsoben tím, že od listopadu 2018 obec začala provozovat celonoční

svícení veřejného osvětlení. V předchozích letech se celou noc svítilo jen výjimečně (Silvestr, pout', zábavy, plesy, Vánoce) a jinak se vždy mezi 23:30 – 03:30 veřejné osvětlení zhasínalo.

Investice do veřejného osvětlení proběhly jen ve dvou letech 2015 a 2016, kdy se v obci vybudovaly nové sloupky veřejného osvětlení v ulicích s novou zástavbou.

V roce 2018 proběhla výměna 61 ks LED lamp podél cesty II/487. Tyhle LED lampy mají instalované regulátory svítivosti, které reagují na elektrický odběr v síti, a když odběr v síti poklesne, tak se sníží napětí z 220 V na 180 V. Obec plánuje postupně vyměnit staré sodíkové výbojky, za LED lampy, a tím snížit výdaje na elektrickou energii. Obec čerpala dotaci z integračního regionálního operačního programu (IROP), které poskytlo Ministerstvo pro místní rozvoj.

Průměrné výdaje na jeden světelný bod bez investičních výdajů jsou 1 259 Kč a průměrné výdaje elektrické energie na jeden světelný bod je 805 Kč.

Pohřebnictví

Provozování veřejného pohřebiště je povinností obce ze zákona. Obec Hovězí spravuje 1 hřbitov na svém území. Na hřbitově je celkem 567 hrobových míst, 8 urnových míst a kolumbárium s 70 místy. K 31.12.2019 bylo placených 530 hrobových míst, 8 urnových a 62 míst v kolumbárium. Výše poplatku:

jedno hrobové místo činí 60,- Kč, dvojhrob 120,- Kč, trojhrob 180,- Kč, urnové místo 120,- Kč, urnová schránka malá 120,- Kč a urnová schránka velká 240,- Kč.

Tabulka 3.5 Výdaje na pohřebnictví

rok	počet obyv.	počet hrob. míst	dílčí výdaje § 3632 pohřebnictví			výdaje celkem § 3632	příjem § 3632 poplatek	V/ obyv. v Kč	V/ hrob. m. v Kč
			pol. 5171	pol. 6121	ost. pol.				
			opravy	investice	služby...				
2014	2 382	645	2 916	2 962 508	154 686	3 120 109	133 720	66	244
2015	2 383	645	0	695 644	169 768	865 412	122 050	71	263
2016	2 381	645	0	0	201 599	201 599	181 026	85	313
2017	2 386	645	0	0	190 213	190 213	132 080	80	295
2018	2 387	645	24 533	0	196 439	220 972	136 970	93	343
2019	2 409	645	0	0	189 674	189 674	152 780	79	294
průměr	2 388	645	4 575	609 692	183 730	797 997	143 104	79	292

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

V roce 2014 obec Hovězí investovala do celkové obnovy hřbitova, kdy vybudovala nové chodníky, nový rozvod vody a vysázela novou zeleň po obvodu hřbitova, měla nejvyšší výdaje za celé sledované období. Některé úpravy se protáhly ještě do roku 2015. Od roku 2016 se výdaje drží kolem 200 000 Kč. Nižší byly v roce 2019, kdy dosáhly jen 189 674 Kč. Příjmy z poplatku byly nejvyšší v roce 2016 a to 181 026 Kč.

Do kolonky ostatní položky je zařazeno všechno, co není (oprava, investice), ale patří do výdajů na pohřebnictví. Může tam být nákup drobného investičního materiálu – konve na zalévání, mzdy za dohody o provedení práce (sečení trávy, kopání hrobů), platby za spotřebovanou vodu, vypravení pohřbu osoby, která zemřela bez příbuzných atd.

Průměrné výdaje na 1 obyvatele je 79 Kč, na 1 hrobové místo 292 Kč.

Místní komunikace

Obec Hovězí nemá autorizovanou pasportizaci pozemních komunikací, podklady má zpracované, avšak kvůli odvolávání některých občanů ještě není schválena. Všechny komunikace ve vlastnictví obce měří 29 404 m, délka chodníků je 2843 m, schody a cyklostezka 2570 m a účelové komunikace měří 8668 m. V obci je 7 parkovišť a 20 lávek a mostů.

Tabulka 3.6 Výdaje na místní komunikace

rok	počet obyv.	dél. MK (v km)	dílčí výdaje § 2212 m. komunikace			výdaje celkem § 2212	výdaje/ obyv. v Kč	výdaje/ km v Kč
			pol. 5171	pol. 6121	ost. pol.			
			opravy	investice	služby...			
2014	2 382	29,4	1 105 774	0	305 943	1 411 717	593	48 018
2015	2 383	29,4	2 994 855	85 668	294 466	3 374 989	1 380	111 882
2016	2 381	29,4	237 344	195 912	209 552	642 808	188	15 201
2017	2 386	29,4	153 116	2 595 528	305 526	3 054 170	192	15 600
2018	2 387	29,4	461 168	0	409 174	870 342	365	29 603
2019	2 409	29,4	152 682	0	670 079	822 761	342	27 985
průměr	2 388	29,4	850 823	479 518	365 790	1 696 131	510	41 381

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Pod položkou opravy jsou: opravy povrchů, penetrační nástřik, asfaltobetonový kryt zajišťuje se externími firmami. Výdaj roste a klesá v souvislosti s investicemi, které jsou plánovány v rozpočtu obce. V roce 2015 se rozšiřovala část komunikace a pokládal se asfaltobetonový kryt, a proto výdaje na opravy stouply.

Záleží také na množství a četnosti zimní údržby, kdy výdaje narostou, jedná se o položku ostatní služby. Pozemní komunikace se udržují celoročně. Úklid chodníků a komunikací využívá obec pracovníky z programu veřejně prospěšných prací ve spolupráci s Úřadem práce ve Vsetíně. Na větší úklid např. cyklostezky si pronajme čistící auto, tato výdajová položka se pak projeví v položce ostatní služby. V položce ostatní služby jsou zahrnuty i drobné nákupy např. barev na natírání zábradlí.

Průměrný výdaj ve sledovaném období na jednoho obyvatele činí 510 Kč a na 1 km 41 381 Kč.

3.3 Obec Halenkov

Představení obce

Leží taktéž ve správním obvodu Vsetína (15 km jihovýchodně). Obec leží taktéž v Chráněné krajinné oblasti Beskydy. Nachází se v údolí řeky Bečvy, mezi Vsetínskými vrchy a Javorníky. Nejvyšší hora Čerňanská Kyčera leží ve výšce 885 m. n. m. Střed obce leží 425 m. n. m. Počet obyvatel je 2 417 (údaj z 31.12.2019). Celková rozloha obce je 42,19 km² a rozkládá se na jednom katastrálním území. Vzdálenost od krajského města 47 km.

V obci se nachází mateřská škola a základní škola, pošta, veřejný vodovod, kanalizace, veřejná knihovna, divadelní sál, kulturní zařízení, středisko pro volnočasové aktivity, zdravotnické zařízení, tělocvična, hřiště, kadeřnictví, prodejny potravin i smíšeného zboží a pohostinství. V obci je vlaková i autobusová zastávka.

Starosta obce je Ing. Radek Chromčák. Zastupitelstvo je 15 členné a 5 členná rada (Halenkov - oficiální stránky obce, 2020).

Rozpočet obce

Povinností zastupitelstva obce je včas schválit navrhovaný rozpočet. Po schválení nastává část rozdělení na jednotlivé paragrafy. V následující tabulce, je jen souhrnný rozpočet obce.

Tabulka 3.7 Rozpočet obce Halenkov

Halenkov	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	27 521 791	28 796 277	30 231 890	33 429 176	37 240 289	40 178 092
Nedaňové příjmy	5 683 383	5 337 955	5 636 535	5 666 344	5 352 481	5 674 829
Kapitálové příjmy	3 390	73 300	370 650	135 900	48 643	8 850
Přijaté transfery	4 570 927	4 471 807	4 508 685	1 935 429	2 127 278	17 380 090
Příjmy celkem	37 779 492	38 679 339	40 747 760	41 166 848	44 768 692	63 241 861
Běžné výdaje	28 206 444	26 607 307	27 884 955	25 386 253	27 387 285	33 931 489
Investiční výdaje	6 166 153	6 627 496	12 080 540	13 739 399	15 523 482	12 495 424
Výdaje celkem	34 372 597	33 234 803	39 965 495	39 125 653	42 910 767	46 426 913
Saldo P - V	3 406 895	5 444 536	782 265	2 041 195	1 857 925	16 814 948

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Obec Halenkov měla ve sledovaném období mírně přebytkový rozpočet. V roce 2019 měla nejvyšší saldo 16 814 948 Kč. Běžné výdaje malinko zmenšovali, a navyšovali investiční výdaje. Obec Halenkov dlouhodobě plní požadavky na vyrovnaný rozpočet.

Komunální služby

Svoz komunálního odpadu je 1x za 14 dní (cca 26 svozů za rok) zajišťují jej na základě smlouvy Technické služby Vsetín, s.r.o. Zvláštní sběrné nádoby jsou umístěny na čtyřech stanovištích v obci, a to 8 nádob na papír, 14 nádob na plasty a sklo a na BIO odpad disponuje obec 4 nádobami. Tyto sběrné nádoby se vyvážejí dle potřeby. Dále obec poskytuje obyvatelům barevné pytle na tříděný odpad. Plasty v pytlích se vyvážejí každý měsíc tj. 12x ročně, papír a sklo 4x ročně. Obec disponuje sběrným dvorem, kde mohou obyvatelé přivážet v provozní hodiny velkoobjemový, nebezpečný a tříděný odpad celoročně. Poplatek za komunální odpad je stanoven ve výši 500,- Kč v letech 2014 a 2015 a od 1.1.2016 byl zvýšen na 550,- Kč. Obec uvedla do dotazníku jen jednoho neplatiče a své pohledávky vymáhá.

Tabulka 3.8 Výdaje za komunální odpad a příjem z poplatku obce Halenkov

rok	počet obyv.	výdaje § 3722 celkem	příjem pol. 1340 poplatek	výdaje/ obyv. v Kč	příjmy/ obyv. v Kč	Výd.-Př. obyv. v Kč	Výd.-Př. v Kč celkem
2014	2 426	1 285 826	1 196 853	530	493	37	88 973
2015	2 453	1 278 681	1 203 760	521	491	31	74 921
2016	2 431	1 456 264	1 277 024	599	525	74	179 240
2017	2 430	1 394 233	1 289 426	574	531	43	104 807
2018	2 414	1 592 795	1 309 624	660	543	117	283 171
2019	2 417	1 563 381	1 287 792	647	533	114	275 589
průměr	2 429	1 428 530	1 260 747	588	519	69	167 783

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

V obci Halenkov populace od roku 2015 mírně klesá. Výdaje na svoz komunálního odpadu však stále narůstají. Ve srovnání s obcí Hovězí jsou vyšší, což může být způsobeno provozem sběrného dvora, který v obci Hovězí chybí. Také se ve výdajích může negativně projevit i delší dojezdová vzdálenost od Vsetína nebo větší množství odpadu.

Obec správně zareagovala, když začala doplácet na svoz komunálního odpadu, zvýšila poplatek (od 1.1.2016), avšak množství vyprodukovaného odpadu se nesnížilo. Od 1.1.2020 zavedla obec systém evidence odpadů ECONIT. Tímto krokem chce snížit množství vyprodukovaného odpadu.

Tabulka 3.9 Množství komunálního odpadu

Halenkov	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	2 426	2 453	2 431	2 430	2 414	2 417
Směsný komunální odpad [tun]	429,58	452,96	565,96	577,15	612,59	551,05
Vytříděný odpad [tun]	38,59	45,74	49,84	57,35	70,12	73,55
Příjem ze systému EKO-COM [Kč]	110.894	129.608	102.645	173.563	201.948	249.034
Vyprodukovaný odpad na 1 obyv. [tun]	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3

Zdroj: Dotazníkové šetření (vlastní zpracování)

V roce 2019 meziročně pokleslo množství směsného komunálního odpadu o 61,54 tun. Množství vytríděného odpadu stoupá a i příjem obce ze systému ECO-COM stoupá. Příjem je v porovnání se začátkem sledovaného období o 138 140 Kč vyšší.

V letech 2015 a 2016 vyprodukovali občané obce Halenkov ročně 200 kg v následujících letech 300 kg odpadu na 1 obyvatele.

Veřejné osvětlení

Obec Halenkov vlastní 450 světelných bodů z toho již 40 bodů jsou nové LED lampy. V obci je 9 rozvaděčů a 5 osvětlených přechodů pro chodce. Službu pro obec zajišťuje vlastní zřízená organizace Služby obce Halenkov s.r.o.

Tabulka 3.10 Výdaje na veřejné osvětlení

Obec	rok	počet obyv.	počet světelných bodů	dílčí výdaje § 3631 veř. osvětlení			výdaje celkem § 3631	V/ obyv. v Kč	V/ sv. bod v Kč
				pol. 5154	pol. 5171	ost. pol.			
				energie	opravy	služby			
Halenkov	2014	2 426	450	271 686	324 123	139 582	735 392	303	1 634
	2015	2 453	450	183 336	536 111	122 803	842 250	343	1 872
	2016	2 431	450	213 078	608 936	158 135	980 149	403	2 178
	2017	2 430	450	150 137	604 187	164 971	919 296	378	2 043
	2018	2 414	450	204 669	479 946	210 316	894 931	371	1 989
	2019	2 417	450	214 839	340 594	51 631	607 064	251	1 349
	průměr	2 429	450	206 291	482 316	141 240	829 847	342	1 844

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

. Ve sledovaném období obec vynaložila z vlastních prostředků v roce 2014 - 40 000 Kč na optimalizace veřejného osvětlení a další výdaje spojené s opravami a výměnou rozvaděčů za 284 123 Kč. V roce 2015-2017 částka na optimalizaci stoupla na 480 000 Kč a pak již postupně klesala v roce 2018 - 431 800 Kč a v roce 2019 – 400 588 Kč bylo vynaloženo na opravy a demontáž sloupů veřejného osvětlení.

Obec Halenkov ve sledovaném období neměla žádnou investici do veřejného osvětlení, proto v tabulce chybí položka 6121. Poměrně vysoké částky každoročně vynaloží na opravy, modernizaci a optimalizaci veřejného osvětlení. Výdaje na elektrickou energii značně kolísají. V roce 2014 činily 271 686 Kč, o rok později byly o 88 350 Kč nižší. V roce 2016 se zvýšily o bezmála 30 000 Kč a v roce 2017 o téměř 63 000 Kč klesly. V posledním sledovaném roce téměř o 55 000 Kč vzrostly. Průměrně však obec Halenkov vynaložila na veřejné osvětlení o 43 692 Kč za elektrickou energii

méně, než obec Hovězí. Za povšimnutí ještě stojí výdaje na opravy, kde obec Halenkov vynaložila průměrně o 353 615 Kč více, než obec Hovězí.

Průměrné výdaje na jeden světelný bod jsou 1 844 Kč a průměrná spotřeba elektrické energie na jeden světelný bod je 458 Kč,

Obec Halenkov plánuje snižovat výdaje na elektrickou energii postupným přechodem na LED technologii.

Pohřebnictví

V obci Halenkov je jeden hřbitov s 835 hrobovými místy. Výše poplatku z hrobového místa je 50 Kč za rok.

Tabulka 3.11 Výdaje na pohřebnictví

rok	počet obyv.	počet hrob. míst	dílčí výdaje § 3632 pohřebnictví			výdaje celkem § 3632	příjem § 3632 poplatek	V/ obyv. v Kč	V/ hrob. m. v Kč
			pol. 5171	pol. 6121	ost. pol.				
			opravy	investice	služby...				
2014	2 426	835	28 544	0	171 332	199 876	80 050	82	239
2015	2 453	835	1 205 795	847	202 429	1 409 071	100 670	574	1686
2016	2 431	835	17 381	0	146 966	164 346	55 700	68	197
2017	2 430	835	4 199	0	123 777	127 976	82 450	53	153
2018	2 414	835	0	0	116 962	116 962	84 400	48	140
2019	2 417	835	2 332	0	171 677	174 009	70 300	72	208
průměr	2 429	835	209 708	141	155 524	365 373	78 928	150	437

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

V obci Halenkově byly největší výdaje na pohřebnictví v roce 2015. Příjmy kolísají mezi hodnotami 55 700 až 100 670. Ve sledovaném období se uskutečnily opravy obvodové zídky, hřbitovního vodovodu a chodníků. Tyto služby pro obec zajišťoval místní živnostník pan Kalus.

Výdaje na jednoho obyvatele činí průměrně 150 Kč na jedno hrobové místo 437 Kč.

Pozemní komunikace

Obec Halenkov vlastní 22 km místních komunikací 6 km chodníků, 15 parkovišť a 40 lávek a mostů.

Tabulka 3.12 Výdaje na místní komunikace v obci Halenkov

rok	počet obyv.	dél. MK (v km)	dílčí výdaje § 2212 m. komunikace			výdaje celkem § 2212	výdaje/ obyv. v Kč	výdaje/ km v Kč
			pol. 5171	pol. 6121	ost. pol.			
			opravy	investice	služby...			
2014	2 426	22,0	2 669 388	0	320 091	2 989 479	1 232	135 885
2015	2 453	22,0	1 586 610	0	706 740	2 293 350	935	104 243
2016	2 431	22,0	2 251 045	0	513 154	2 764 199	1 137	125 645
2017	2 430	22,0	1 671 407	90 145	1 125 713	2 887 265	1 151	127 142
2018	2 414	22,0	1 373 968	0	683 525	2 057 493	852	93 522
2019	2 417	22,0	2 265 350	0	1 047 942	3 313 292	1 371	150 604
průměr	2 429	22,0	1 969 628	15 024	732 861	2 717 513	1 113	122 840

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Výdaje na pozemní komunikace každoročně přesahují 2 miliony, v roce 2019 přesáhly dokonce 3 miliony. Výdaje na 1 km komunikace ve sledovaném období činí průměrně 122 840 Kč. Každoročně se provádějí opravy výtluků tryskovou metodou, opravy živичného povrchu a další. Byla provedena oprava nájezdů a nátěr všech lávek přes Bečvu, oprava mostků v údolí Černém, u Walfru a v Bratřejůvce, výměna lávek a oprava a nátěr odpočívadel u cyklostezky, odvodnění obecní cesty Dinotice a odvodnění u hl. cesty Dinotice. Tuto službu obec zajišťuje pomocí vlastní organizace Služby obce Halenkov s.r.o. nebo externě firmami např. firmou REPONT s.r.o. (Halenkov – oficiální stránky obce, 2020).

3.4 Obec Hošťálková

Představení obce

Obec Hošťálková leží v kopcovitém terénu Hostýnských vrchů 12 km západně od Vsetína. K 1.1.2019 měla 2 206 obyvatel. Rozkládá se na 2 644 ha. Nejvyšší hora je Maruška 664 m. n. m. Vzdálenost od krajského města 25 km.

Počátky osídlení území spadají do 14. století a v současnosti je to moderní, neustále se rozvíjející obec. K základní občanské vybavenosti patří základní škola, mateřská škola, zdravotní středisko, dětské zdravotní středisko, zubní ordinace, pošta. V posledních letech byly dokončeny plynofikace, digitalizace telefonní sítě a kabelová televize. Nachází se zde volejbalový areál, koupaliště, v zimním období lyžařské vleky s možností stravování a ubytování na nedalekém Trojáku (Hošťálková - oficiální stránky obce, 2020).

Starostou obce je pan Petr Laštovica. Zastupitelstvo má 15 členů, a z 5 členů se skládá rada obce.

Rozpočet obce

Každá obec disponuje s rozdílnými příjmy. Nejvyšší jsou v každé obci daňové příjmy. Velký rozdíl, také činí přijaté transfery, které obec získá na realizaci určitého projektu, tyto částky jsou nenárokové a do budoucna se mají snižovat.

Tabulka 3.13 Rozpočet obce Hošťálková ve sledovaném období

Hošťálková	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	25 358 575	26 331 108	27 756 816	29 933 124	33 799 007	36 528 341
Nedaňové příjmy	1 616 091	1 391 964	1 357 152	1 290 383	1 125 391	1 263 912
Kapitálové příjmy	506 650	6 752 550	3 951 322	1 740	409 350	69 320
Přijaté transfery	29 855 718	22 190 125	16 283 533	8 911 191	11 242 439	10 719 342
Příjmy celkem	57 337 034	56 665 747	49 348 823	40 136 438	46 576 188	48 580 915
Běžné výdaje	20 604 029	31 656 417	25 439 466	26 203 362	26 089 756	25 317 844
Investiční výdaje	36 674 428	20 182 430	18 114 449	11 985 345	12 466 871	24 758 409
Výdaje celkem	57 278 457	51 838 847	43 553 915	38 188 706	38 556 628	50 076 253
Saldo P - V	58 577	4 826 900	5 794 908	1 947 732	8 019 560	-1 495 338

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Také obec Hošťálková plní požadavek na vyrovnaný rozpočet, jen v roce 2019 je saldo – 1 495 338 Kč. Ve sledovaném období je obcí s nejvyššími přijatými transfery v letech 2014 a 2015 v dalších letech již výše transferů klesala. V roce 2018 byly přijaté transfery přes 11 milionů, v roce 2019 přes 10 milionů. U běžných výdajů byl největší meziroční rozdíl mezi lety 2014 a 2015 činil o 9 milionů více. V roce 2015 se běžné výdaje podařilo o 6 milionů snížit a hranici kolem 26 milionů si držely i v dalších letech.

Komunální odpad

Svoz odpadu zajišťuje obec ve vlastní režii a soukromá firma Petr Těhan. Ve sledovaném období byl poplatek za komunální odpad ve výši 420 Kč. V současnosti je navýšen na 480 Kč.

V roce 2018 měla obec 6 neplatičů a 79 osvobozených od poplatku za komunální odpad. V roce 2019 měla už jen 3 neplatiče a 81 osvobozených od poplatku. Obec dlužný poplatek vymáhá platebním výměrem.

V obci funguje odpadové centrum Fučínov, kde mohou občané celoročně dle otevírací doby dovážet velkoobjemový, nebezpečný a tříděný odpad. V obci není zaveden systém pytlového sběru odpadu. V obci jsou umístěny barevné kontejnery na tříděný odpad papír 37, sklo 30, plasty 39, kov 20, BIO odpad 1, nápojové kartony 20. Sběrné nádoby se vyvážejí dle potřeby. Nádob na směsný komunální odpad je v obci 900, vyvážejí se 1x za 14 dní. Obec zatím neuvažuje na zavedení systému ECONIT, chce motivovat občany ke snižování komunálního odpadu hustotou sběrné sítě.

Tabulka 3.14 Výdaje za komunální odpad a příjem z poplatku obce Hošťálková

rok	počet obyv.	výdaje § 3722 cekem	příjem pol. 1340 popatek	výdaje obyv. v Kč	příjmy obyv. v Kč	Výd.-Př. obyv. v Kč	Výd.-Př. Kč celkem
2014	2 200	1 481 354	904 820	673	411	262	576 534
2015	2 197	1 411 977	924 980	643	421	222	486 997
2016	2 211	1 684 200	924 205	762	418	344	759 995
2017	2 219	1 507 664	919 445	679	414	265	588 219
2018	2 206	1 568 419	929 425	711	421	290	638 994
2019	2 218	1 755 224	933 275	791	421	371	821 949
průměr	2 209	1 568 140	922 692	710	418	292	645 448

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Počet obyvatel se ve sledovaném období výrazně neměnil. Výdaje na komunální odpad postupně rostou. Nejvyšší byly v roce 2019. Poplatek za komunální odpad je jistý příjem do rozpočtu obce. Výdaje na 1 obyvatele ve všech letech převyšují příjmy na jednoho obyvatele a v posledním sloupci tabulky je částka, kterou musí obec za komunální odpad doplácet. V roce 2019 obec doplácela na 1 obyvatele 371 Kč.

Tabulka 3.15 Množství komunálního odpadu

Hošťálková	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	2 200	2 197	2 211	2 219	2 206	2 218
Směsný komunální odpad [tun]	479	499	573	660	647	685
Vytříděný odpad [tun]	107	110	134	155	149	151
Příjem ze systému EKO-COM [Kč]	305.690	310.922	362.392	399.238	396.965	417.681
Vyprodukovaný odpad na 1 obyv. [tun]	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4

Zdroj: Dotazníkové šetření (vlastní zpracování)

Obyvatelé obec Hošťálková vyprodukovali v roce 2014 - 479 tun směsného odpadu. Množství odpadu ve sledovaném období stále rostlo a v roce 2019 již činilo 685 tun směsného odpadu, tj. o 206 tun více, než na počátku sledovaného období.

Množství vyříděného odpadu bylo na počátku sledovaného období 107 tun a na v roce 2019 – 151 tun, tj. o 44 tun více, než na začátku sledovaného období.

Příjem ze systému EKO-COM ve srovnání počátku sledovaného období a roku 2019 se zvýšil o 111 991 Kč.

V obci Hošťálková se v letech 2014 – 2016 vyprodukovalo na jednoho obyvatele 300 kg odpadu a v letech 2017 – 2019 400 kg odpadu.

Veřejné osvětlení

V obci se nachází 205 ks světelných bodů, z toho již 90 ks jsou moderní LED lampy a 115 jsou výbojky. Obec Hošťálková má na svém území nejméně světelných bodů ze sledovaných obcí.

Tabulka 3.16 Výdaje na veřejné osvětlení v obci Hošťálková

rok	počet obyv.	počet světelných bodů	dílní výdaje § 3631 veř. osvětlení				výdaje celkem § 3631	výdaje/ obyv. v Kč	výdaje/ sv. bod v Kč
			pol. 5154	pol. 5171	pol. 6121	ost. pol.			
			energie	opravy	investice	služby...			
2014	2 200	205	237 968	42 071	112 176	17 011	409 226	135	1449
2015	2 197	205	218 648	25 549	156 306	15 921	416 424	118	1269
2016	2 211	205	186 637	32 787	125 183	17 602	362 209	107	1156
2017	2 219	205	250 814	21 063	14 079	47 056	333 012	144	1556
2018	2 206	205	125 348	45 727	52 870	18 058	242 003	86	923
2019	2 218	205	178 998	44 746	104 132	29 676	357 552	114	1236
průměr	2 209	205	199 736	35 324	94 124	24 221	353 404	117	1 265

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Obec Hošťálková každoročně investovala do obnovy veřejného osvětlení, čímž docílila toho, že v roce 2018 měla nejnižší výdaje na elektrickou energii. I přes výdaje na opravy a investice celkový výdaje na 1 obyvatele od roku 2015 klesají. Horní Bečva má průměrné výdaje na osobu 874 Kč, město Keč má průměrné výdaje na osobu 492 Kč, Hovězí má průměrné výdaje na osobu 210 Kč a Halenkov má průměrné výdaje na osobu 360 Kč vychází výdaje na veřejné osvětlení obci Hošťálková průměrně na osobu 160 Kč nejlépe. Může to být způsobeno i tím, že již téměř polovinu výbojek vyměnili za LED lampy, a také mají nejméně světelných bodů.

Obec Hošťálková má výdaje na jeden světelný bod 1 265 Kč ročně, a spotřeba elektrické energie je průměrně 974 Kč ročně.

Pohřebnictví

V obci Hošťálková je evangelický kostel a katolický kostel a u každého je hřbitov. Obec se stará o oba hřbitovy. Hřbitov u evangelického kostela je vybaven kolumbárium. Počet hrobových míst je 700, urnové 72, kolumbárium 96. Výše poplatku z hrobového místa 300 Kč, hrobka 340 Kč urna platba na 10 let 655 Kč a kolumbárium 310 Kč.

Tabulka 3.17 Výdaje na pohřebnictví

rok	počet obyv.	počet hrob. míst	dílní výdaje § 3632 pohřebnictví			výdaje celkem § 3632	příjem § 3632 poplatek	výdaje/ obyv. v Kč	výdaje / hrob. m. v Kč
			pol. 5171	pol. 6121	ost. pol.				
			opravy	investice	služby...				
2014	2 200	868	0	0	18 954	18 954	39 310	9	22
2015	2 197	868	447 028	0	56 279	503 307	44 947	229	580
2016	2 211	868	2 057	0	50 042	52 099	42 168	24	60
2017	2 219	868	0	0	16 311	16 311	28 173	7	19
2018	2 206	868	0	0	7 452	7 452	24 235	3	9
2019	2 218	868	4 117	0	47 032	51 149	24 615	23	59
průměr	2 209	868	75 534	0	32 678	108 212	33 908	49	125

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Obec Hošťálková má nejnižší příjmy, ale i výdaje za sledované období v oblasti pohřebnictví. V roce 2015 obec opravovala márnici a obnovovala zeleň na hřbitovu u evangelického kostela.

V sledovaném období neměla žádnou investici v oblasti pohřebnictví.

Průměrné výdaje na jednoho obyvatele činí 49 Kč a na 1 hrobové místo 125 Kč.

Místní komunikace

Ve vlastnictví obce je 70 km místních komunikací, 6 km chodníků, 4 lávky a 20 mostů. Jedná se o roztáhlou podhorskou vesničku s četnými obydlenými údolími.

Tabulka 3.18 Výdaje na místní komunikace

rok	počet obyv.	dél. MK (v km)	dílčí výdaje § 2212 m. komunikace			výdaje celkem § 2212	výdaje/ obyv. v Kč	výdaje/ km v Kč
			pol. 5171	pol. 6121	ost. pol.			
			opravy	investice	služby...			
2014	2 200	70,0	5 236 681	503 848	516 379	6 256 908	2 615	82 187
2015	2 197	70,0	8 076 308	1 197 721	712 853	9 986 882	4 001	125 559
2016	2 211	70,0	7 632 392	278 640	879 293	8 790 325	3 850	121 595
2017	2 219	70,0	0	1 334 502	9 130 254	10 464 755	4 115	130 432
2018	2 206	70,0	5 524 319	4 000	835 899	6 364 219	2 883	90 860
2019	2 218	70,0	1 196 749	571 824	947 843	2 716 416	967	30 637
průměr	2 209	70,0	4 611 075	648 422	2 170 420	7 429 917	3 072	96 878

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Výdaje na pozemní komunikace byly nejvyšší v roce 2017 přes 10 milionů a v roce 2015 dosáhly téměř 10 milionů. Bylo nutné vynaložit vysoké výdaje na opravu místních komunikací, které byly poškozeny povodněmi. Četnost údržby je dle potřeby.

Obec také investovala do budování nových chodníků, cyklostezky. Na velké opravy a vybudování nových komunikací si najímala firmy.

Místní živnostník má smlouvu s obcí na zimní údržbu. Na čištění chodníků a komunikací obec zaměstnává pracovníky v programu veřejně prospěšných prací.

Průměrné výdaje na 1 obyvatele činí 3 072 Kč. Průměrné výdaje na 1 km komunikace činí 96 878 Kč. Do průměrných výdajů nejsou započítávány investice.

3.5 Horní Bečva

Představení obce

Obec Horní Bečva leží v Chráněné krajinné oblasti Beskydy 12 km východně od Rožnova pod Radhoštěm po obou březích horního toku Rožnovské (Dolní) Bečvy, která odděluje pásmo Vsetínských vrchů od Beskyd.

Obec leží podél silnice I. třídy č. E442 z Valašského Meziříčí – Rožnov pod Radhoštěm – Makov (hraniční přechod na Slovensko) do Žiliny. Je to typická horská obec s nadmořskou výškou v centru 505 m. n. m. Nejvyšší vrchol je Vysoká 1 024 m. n. m. Horskému charakteru odpovídá i značná rozlehlost obce (4 300 ha), v níž žije přibližně 2 500 obyvatel, starší generace v typických valašských dřevěnicích, mladší pak v moderních rodinných domech. Svou geografickou polohou je Horní Bečva

vyhledávaným místem k letní i zimní rekreaci. V katastru je více než 500 soukromých chat a několik desítek rekreačních a hotelových zařízení. Vyhledávaným letním turistickým cílem je i přírodní nádrž Bečva s rozlohou 5 ha. Na území Horní Bečvy se nachází pramen Rožnovské Bečvy v nadmořské výšce 959 m.n.m. (Horní Bečva, oficiální stránky obce, 2020).

Obec Horní Bečva je nejvzdálenější ze sledovaných obcí od krajského města 75 km. V obci je základní vybavenost službami – školka, základní škola, kanalizace, veřejný vodovod, knihovna, Czech POINT, pošta, pohostinství i prodejny potravin.

Starostou obce je pan Bc. Rudolf Bernát. Zastupitelstvo je 15 členné a z 5 členů se skládá rada.

Rozpočet obce

V následující tabulce je zachycen rozpočet obce, jeho příjmová část, ale i výdajová. U výdajové části se zabýváme běžnými výdaji, které se každoročně opakují, a obec má povinnost tyto služby pro své obyvatele zajišťovat ze zákona. Investiční výdaje jsou plánované a zvyšují hodnotu majetku.

Tabulka 3.19 Rozpočet obce Horní Bečva

Horní Bečva	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	29 140 735	29 884 385	34 728 721	35 820 775	39 100 204	42 612 423
Nedaňové příjmy	7 213 276	8 519 889	7 372 386	10 693 572	7 046 651	7 781 010
Kapitálové příjmy	24 000	915 071	302 450	196 765	57 605	10 894
Přijaté transfery	6 456 110	10 278 208	1 683 635	10 296 424	19 020 413	17 928 800
Příjmy celkem	42 834 121	49 597 553	44 087 192	57 007 536	65 224 873	68 333 127
Běžné výdaje	30 728 089	28 254 686	27 849 550	38 663 470	31 398 484	32 037 098
Investiční výdaje	10 693 476	16 176 692	5 906 473	24 403 296	43 753 706	41 423 185
Výdaje celkem	41 421 565	44 431 378	33 756 023	63 066 766	75 152 190	73 460 283
Saldo P - V	1 412 556	5 166 175	10 331 169	-6 059 230	-9 927 317	-5 127 156

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Daňové příjmy od roku 2014 rostou. Je to nejvyšší příjem každé obce i Horní Bečvy. Obec Horní Bečva má od roku 2017 záporné saldo. V roce 2017 ve srovnání s rokem 2017 investiční výdaje stouply meziročně o 19 milionů. V roce 2018 obec čerpala i dotaci přes 19 milionů, v roce 2019 téměř 18 milionů. V roce 2019 činily investiční výdaje přes 41 milionů.

Komunální odpad

Sazba poplatku za komunální odpad činí ve sledovaném období 500,- Kč. V dotazníku uvedli, že mají 7 neplatičů a své dlužníky dávají exekutorovi. Obec Horní Bečva má 5 míst, kde jsou umístěny zvláštní sběrné nádoby na tříděný odpad – na papír 14, na sklo 5, na plasty 14, na kov 1 a na BIO odpad 2. Sběrné nádoby se vyvážejí 1x týdně. Občané mají možnost využívat i barevné pytle (poskytuje obec) na tříděný odpad, které ve stanovené dny sběru dají na místo před dům, kde se sváží odpad. V obci mají i sběrný dvůr, kde v průběhu týdne, vždy 3x týdně mohou občané vozit nebezpečný, velkoobjemový i tříděný odpad, ale i biologický odpad, textilní materiály, kovy, jedlé tuky a oleje. (Obecně závazná vyhláška obce Horní Bečva 5/2019, 2020).

Tabulka 3.20 Výdaje za komunální odpad a příjem z poplatku obce Horní Bečva

rok	počet obyv.	výdaje § 3722 celkem	příjem pol. 1340 poplatek	výdaje obyv. v Kč	příjmy obyv. v Kč	Výd.-Př. obyv. v Kč	Výd.-Př. Kč celkem
2014	2 449	1 788 932	1 348 367	730	551	180	440 565
2015	2 435	1 812 585	1 340 088	744	550	194	472 497
2016	2 434	1 833 665	1 358 583	753	558	195	475 082
2017	2 455	1 903 158	1 342 098	775	547	229	561 060
2018	2 460	2 136 197	1 421 425	868	578	291	714 772
2019	2 461	2 166 217	1 451 449	880	590	290	714 768
průměr	2 449	1 940 126	1 377 002	792	562	230	563 124

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Počet obyvatel od roku 2016 nepatrně roste. Výdaje na komunální odpad se po celé sledované období zvyšují. Nejvyšší zvýšení by mezi roky 2017 a 2018, kdy byl meziroční nárůst přes 200 000 Kč. Horní Bečva má zřízené komunální služby: Služby HB s.r.o., Kanalizace Bečva s.r.o. Obec Horní Bečva má průměrně nejvyšší výdaj na 1 obyvatele 792 Kč ze všech sledovaných obcí.

Tabulka 3.21 Množství komunálního odpadu

Horní Bečva	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	2 449	2 435	2 434	2 455	2 460	2 461
Směsný komunální odpad [tun]	709,24	711,29	745,4	693,8	816,7	839
Vytríděný odpad [tun]	86,15	92,10	109,74	124,58	113,45	138,50
Příjem ze systému EKO-COM [Kč]	26.288	18.333	48.080	41.654	23.272	242.127
Vyprodukovaný odpad na 1 obyv. [tun]	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4

Zdroj: Dotazníkové šetření (vlastní zpracování)

I obec Horní Bečva vykazuje velké množství komunálního odpadu. Nejvyšší nárůst byl v roce 2018, kdy množství komunálního odpadu meziročně stoupl o 123 tun. Vzhledem k množství vytríděného odpadu jsou příjmy ze systému EKO-COM nejnižší ze sledovaných obcí. Zvýšení proběhlo až v roce 2019 na 242 127 Kč.

Obec Horní Bečva chce snižovat množství směsného komunálního odpadu především osvětou, a protože v sousední vesnici Prostřední Bečva již od roku 2017 funguje systém evidence odpadů ECONIT, tak již zvažují o zavedení i ve své obci.

V roce 2018 i 2019 vychází množství vyprodukovaných odpadů na 1 obyvatele 400 kg.

Veřejné osvětlení

Celkový počet světelných bodů v obci je 433 z toho již 68 LED lamp a 365 zůstávají ještě výbojky. V obci je 426 stožárů veřejného osvětlení, 8 rozvaděčů a 4 osvětlené přechody pro chodce.

Tabulka 3.22 Výdaje na veřejné osvětlení v obci Horní Bečva

rok	počet obyv.	počet světelných bodů	dílní výdaje § 3631 veř. osvětlení				výdaje celkem § 3631	V/ obyv. v Kč	V/ sv. bod v Kč
			pol. 5154	pol. 5171	pol. 6121	ost. pol.			
			energie	opravy	investice	služby...			
2014	2 449	391	221 292	669 636	0	674 184	1 565 112	639	4003
2015	2 435	391	255 744	763 686	0	527 156	1 546 586	635	3955
2016	2 434	391	233 467	0	40 292	-160 037	113 722	30	188
2017	2 455	391	222 283	1 400 684	0	509 957	2 132 924	869	5455
2018	2 460	391	264 814	908 142	2 598 620	588 089	4 359 665	716	4504
2019	2 461	433	288 330	178 506	2 083 464	606 288	3 156 588	436	2478
průměr	2 449	398	247 655	653 442	787 063	457 606	2 145 766	554	3 431

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Veřejné osvětlení provozují Služby Horní Bečvy. Obec Horní Bečva ve sledovaném období investovala do oprav veřejného osvětlení. V roce 2015 – 2018 probíhala celková oprava asi 3 km osvětlení podél silnice I/35, která vede středem obce. V roce 2019 proběhla výstavba nového úseku veřejného osvětlení od Sachovy studánky délka 1 km, 42 ks světelných bodů. Ve sledovaném období také probíhala instalace solárních svítidel. Celkem je jich v obci již 15 ks. V roce 2018 investovala 2,5 milionu. Její náklady na 1 obyvatele jsou mnohem vyšší, než u dříve analyzovaných obcí. Průměrné výdaje na jeden světelný bod je 3 431 Kč a průměrný výdaj na spotřebu elektrické energie na jeden světelný bod je 622 Kč.

Obec nečerpala na investice dotace. V následujících letech hodlá snižovat výdaje na spotřebu elektrické energie instalací dalších moderních LED lamp.

Pohřebnictví

Obec Horní Bečva disponuje jedním hřbitovem o 980 hrobových míst. Výše poplatku z hrobového místa je 1 300 Kč za jednohrob, 1 420 Kč za dvojhrob a 1220 Kč za urnový hrob.

Tabulka 3.23 Výdaje na pohřebnictví

rok	počet obyv.	počet hrob. míst	dílní výdaje § 3632 pohřebnictví			výdaje celkem § 3632	příjem § 3632 poplatek	výdaje/ obyv. v Kč	výdaje/ hrob. m. v Kč
			pol. 5171	pol. 6121	ost. pol.				
			opravy	investice	služby...				
2014	2 449	980	26 620	0	85 474	112 094	75 560	46	114
2015	2 435	980	0	0	99 662	99 662	74 600	41	102
2016	2 434	980	0	40 292	59 370	99 662	78 920	24	61
2017	2 455	980	7 744	0	140 409	148 153	91 740	60	151
2018	2 460	980	257 803	0	235 282	493 085	102 080	200	503
2019	2 461	980	0	0	72 765	72 765	125 876	30	74
průměr	2 449	980	48 694	6 715	115 494	170 903	91 463	67	168

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Výdaje na pohřebnictví se ve sledovaném období pohybovaly kolem 100 tisíc, v roce 2018 vystoupily téměř na 500 tisíc, zvýšení bylo spojeno s opravami chodníků na hřbitově a komunikace. Tuto službu pro obec zajišťují Služby HB s.r.o.

Místní komunikace

Obec spravuje 19,4 km místních komunikací 4,35 km chodníků, 7 parkovišť a 23 lávek a mostů.

Tabulka 3.24 Výdaje na místní komunikace v Horní Bečvě

rok	počet obyv.	dél. MK (v km)	dílní výdaje § 2212 m. komunikace			výdaje celkem § 2212	výdaje/ obyv. v Kč	výdaje/ km v Kč
			pol. 5171	pol. 6121	ost. pol.			
			opravy	investice	služby...			
2014	2 449	19,4	4 232 676	0	833 629	5 066 305	2 069	261 150
2015	2 435	19,4	1 741 319	34 388	1 438 612	3 214 318	1 306	163 914
2016	2 434	19,4	0	224 552	5 399 905	5 624 456	2 219	278 346
2017	2 455	19,4	3 821 147	0	1 575 008	5 396 155	2 198	278 152
2018	2 460	19,4	5 311 049	0	1 194 425	6 505 475	2 645	335 334
2019	2 461	19,4	3 466 610	0	2 430 859	5 897 469	2 396	303 993
průměr	2 449	19,4	3 095 467	43 157	2 145 406	5 284 030	2 139	270 148

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Výdaje na pozemní komunikace se pohybují kolem 5 milionů, jen v roce 2015 byly 3 miliony a v roce 2018 stouply na 6,5 milionu. I tuto službu zajišťují pro obec Služby HB s.r.o. Tato společnost provede 15 -20 oprav ročně oprav chodníků a místních komunikací. Pravidelná údržba se provádí dle potřeby pravidelně někdy i 2x týdně.

Průměrný výdaj na jednoho obyvatele činí 2 139 Kč a průměrný výdaj na 1 km místní komunikace je 270 148 Kč.

3.6 Město Kelč

Představení města

Město Kelč leží 14 km jihovýchodně od Valašského Meziříčí na rozhraní Hané a Valašska v záhorské pahorkatině. Severozápadně na hranici katastru města se nachází nejvyšší bod – vrch Strážné s nadmořskou výškou 399 m n. m. Nadmořská výška města je 307 m n. m. Jižním okrajem města protéká říčka Juhyně. Rozloha města Kelč je 2783,71 ha a tvoří ji šest katastrálních území. K městu Kelč patří 4 místní části:

- Nemetice leží 360 m. n. m., má asi 260 obyvatel, 2 km severně od Kelče, první zmínky jsou z roku 1141, je to nejstarší písemně doložená vesnice regionu.
- Komárovice leží 307 m. n. m., 2 km východně od Kelče na levém břehu říčky Juhyně, má kolem 150 obyvatel první zmínky roku 1270.
- Lhota leží 364 m. n. m., 3 km jižně od Kelče, protéká jí potok Točenka, má 180 obyvatel.
- Babice leží 325 m. n. m., 3 km jihozápadně od Kelče, nejzápadnější obec okresu Vsetín, má 100 obyvatel (Kelč, oficiální stránky města, 2020).

Město Kelč má 2678 obyvatel. Není městem s rozšířenou působností, ani městem s pověřeným obecním úřadem patří do správního obvodu Města Valašské Meziříčí. Má zřízené dvě příspěvkové organizace Mateřská škola Kelč a Základní škola Kelč. V městě funguje knihovna, zdravotní středisko, pošta, maloobchodní prodejny, pohostinství, městský vodovod a kanalizace. V části Lhota a Babice, ještě přijde dobudovat kanalizace, zatím bylo napojeno jen okolo 20% domácností. Město Kelč má autobusové spojení. V řešeném území není železniční doprava zastoupena. Nejbližší železniční stanice (Police u Valašského Meziříčí), kde prochází jednokolejná trať ČD 303 ve směru Kojetín - Bystřice pod Hostýnem - Valašské Meziříčí, se nachází cca 5 km vzdušnou čarou od centra města Kelč (Kelč, oficiální stránky města, 2020).

Starostou obce je Ing. Karel David. Zastupitelstvo má 15 členů s 5 člennou radou.

Rozpočet města

Nejvyšší příjmy obce jsou opět daňové příjmy. Město Kelč čerpalo ve srovnání s ostatními obcemi nižší transfery. Jen v roce 2015 a 2019 čerpalo přes 14 milionů.

Tabulka 3.25 Rozpočet města Kelč

Kelč	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	29 855 154	30 669 911	33 657 146	37 454 396	40 186 876	43 191 670
Nedaňové příjmy	2 837 557	3 551 445	6 658 386	4 231 757	3 721 841	3 953 746
Kapitálové příjmy	702 910	226 755	5 941 472	297 076	738 017	83 950
Přijaté transfery	7 236 492	14 381 764	3 174 883	3 821 311	5 540 222	14 876 320
Příjmy celkem	40 632 114	48 829 874	49 431 887	45 804 541	50 186 956	62 105 686
Běžné výdaje	26 170 227	28 906 746	27 234 056	35 727 057	34 675 105	36 218 154
Investiční výdaje	14 278 679	11 613 966	15 510 139	15 306 515	12 642 859	31 737 944
Výdaje celkem	40 448 906	40 520 712	42 744 195	51 033 572	47 317 964	67 956 098
Saldo P - V	183 208	8 309 162	6 687 692	-5 229 031	2 868 992	-5 850 412

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Město Kelč ve sledovaném období plní požadavky na vyrovnaný rozpočet. Jen v roce 2017 a v roce 2019 měla saldo – 5 milionů. V porovnání s ostatními obcemi má město Kelč jedny z nejvyšších běžných výdajů. Investiční výdaje se pohybují mezi 11 až 15 miliony. V roce 20019 je nejvyšší meziroční nárůst 19 milionů.

Komunální odpad

Území města Kelč je vybaveno 980 nádobami na sběr smíšeného komunálního odpadu, včetně 12 kontejnerů, 19 nádobami na sběr papíru, 13 nádobami na sběr skla, 19 na sběr plastů a 6 nádobami na BIO odpad. Svoz komunálního odpadu je zabezpečován svozovou společností Technické služby Valašské Meziříčí. Je zde zaveden kombinovaný systém pytlového a kontejnerového sběru tříděných odpadů. Separovány jsou základní složky komunálního odpadu, a to papír, plasty, sklo bílé a barevné, nápojové kartony a textil. Četnost vývozu nádob na smíšený komunální odpad je v intervalu 1x za 14 dnů u rodinných domů a v místních částích, 1x za týden na sídlištích, tříděný odpad kontejnery 1x za 3 týdny, jinak pytlový svoz 2-3x za čtvrtletí. Poplatek za komunální odpad činil ve sledovaném období 480 Kč. Město má 80 neplatičů a poplatky vymáhá.

Od 1.8.2015 je město Kelč provozovatelem sběrného dvora, který je určen ke sběru odpadů pouze od občanů města. Mezi přijímané druhy odpadů patří papír, plasty,

kompozitní obaly, sklo, kovy, objemný odpad, biologicky rozložitelný odpad, dřevo, pneumatiky, nebezpečné složky komunálního odpadu, elektrozařízení, světelné zdroje a svítidla a v omezeném množství také čistý stavební odpad. Otevřen je 2x za týden (Oficiální stránky města Kelč, 2020).

Tabulka 3.26 Výdaje za komunální odpad a příjem z poplatku města Kelč

rok	počet obyv.	výdaje § 3722 celkem	příjem pol. 1340 poplatek	výdaje obyv. v Kč	příjmy obyv. v Kč	Výd.-Př. obyv. v Kč	Výd.-Př. Kč celkem
2014	2 653	1 072 097	1 246 272	404	470	-66	-174 175
2015	2 670	1 021 672	1 241 832	383	465	-82	-220 160
2016	2 675	1 034 490	1 229 558	387	460	-73	-195 068
2017	2 664	1 025 764	1 252 750	385	470	-85	-226 986
2018	2 678	1 403 602	1 257 060	524	469	55	146 542
2019	2 689	1 753 100	1 272 180	652	473	179	480 920
průměr	2 672	1 218 454	1 249 942	456	468	-12	-31 488

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Město Kelč má stabilní počet obyvatel. Ze sledovaných obcí, i když má největší počet obyvatel, má jedny z nejmenších výdajů za komunální odpad. Nižší má už jen Hovězí, ale to má o 200 občanů méně. Poplatek za odpady byl ve sledovaném období ve stejné výši 480,- Kč a stačil pokrýt výdaje, v roce 2018 výdaje skokově vzrostly o 377 000 Kč oproti roku 2017. Nárůst pokračoval i v roce 2019 o téměř 350 000 Kč. V roce 2019 již obec doplácela na 1 obyvatele 179 Kč.

Tabulka 3.27 Množství komunálního odpadu

Kelč	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	2 653	2 670	2 675	2 664	2 678	2 689
Směsný komunální odpad [tun]	592	571	680	638	625	626
Vytříděný odpad [tun]	82	80	89	122	105	116
Příjem ze systému EKO-COM [Kč]	x	x	260.528	300.964	343.527	360.000
Vyprodukovaný odpad na 1 obyv. [tun]	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3

Zdroj: Dotazníkové šetření (vlastní zpracování)

Množství směsného komunálního odpadu v městě Kelč bylo nejvíce v roce 2016, kdy meziročně stoupl o 109 tun. V roce 2017 pak o 42 tun klesl a nejvíce stoupl ostatní vytríděný odpad na 122 tun, tj. meziročně o 33 tun, v následujícím roce se snížil směsný komunální odpad ještě o 13 tun a v roce 2019 již zůstal na stejné úrovni, stoupl jen o 1 tunu. Město Kelč neuvedlo do dotazníku příspěvky z EKO-COMu za rok 2014 a 2015 v následujících letech již příspěvek stále rostl, i když v roce 2018 se meziročně snížilo množství vytríděného odpadu o 17 tun. Množství komunálního odpadu na 1 obyvatele vychází na 300 kg ročně.

V městě Kelč se nechystají zavádět systém evidence odpadů ECONIT a své občany chtějí motivovat ke snižování množství komunálního odpadu nezvyšováním poplatku.

Veřejné osvětlení

Město Kelč spravuje na svém území 480 světelných bodů, 448 stožárů veřejného osvětlení, 10 rozvaděčů a nachází se v něm 6 osvětlených přechodů pro chodce.

Tabulka 3.28 Výdaje na veřejné osvětlení v městě Kelč

rok	počet obyv.	počet světelných bodů	dílčí výdaje § 3631 veř. osvětlení				výdaje celkem § 3631	V/ obyv. v Kč	V/ sv. bod v Kč
			pol. 5154	pol. 5171	pol. 6121	ost. pol.			
			energie	opravy	invice	služby...			
2014	2 653	480	582 331	171 095	79 541	168 917	1 001 884	348	1922
2015	2 670	480	495 272	194 208	740 246	760 641	2 190 367	543	3021
2016	2 675	480	509 120	69 580	92 469	294 200	965 369	326	1819
2017	2 664	480	450 280	90 306	199 412	298 181	1 038 178	315	1747
2018	2 678	480	331 895	183 706	901 293	222 574	1 639 468	276	1538
2019	2 689	480	422 582	112 726	128 426	380 189	1 043 923	340	1907
průměr	2 672	480	465 247	136 937	356 898	354 117	1 313 198	358	1 992

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Město Kelč ve sledovaném období investovalo každý rok do veřejného osvětlení i do oprav a údržby. V roce 2014 modernizovalo ulici Hranická a místní část Kulichov, 2015 s pomocí dotace ulici Hřbitovní a z vlastních zdrojů ulici Na Valech, Prokopec a u garáží, 2016 ulice Hranická další část, u tělocvičny, u Jiříčků, Němetice u kaple, u hřiště základní školy, 2017 část Sázany, Dolina a ulice Bystřická, 2018 získalo město dotaci na snížení energetické náročnosti, 2019 místní část Komárovice a sídliště Kelč.

Všechny tyto investice se projevily na zvýšených výdajích. Pozitivní je, že se podařilo v roce 2017 o 50 000 Kč oproti roku 2016 snížit spotřebu elektrické energie. A v roce 2018 v porovnání s rokem 2017 snížili výdaje na elektrickou energii o dalších téměř 120 000 Kč.

Průměrný výdaj na 1 světelný bod ve sledovaném období je 1 992 Kč, průměrný výdaj na spotřebu elektrické energie na jeden světelný bod je 969 Kč.

Tuto službu pro město zajišťuje firma ELSAP Kelč.

Pohřebnictví

Město Kelč se stará o 2 hřbitovy s celkovým počet hrobových míst 880. Výše poplatku činí 17 Kč/m².

Tabulka 3.29 Výdaje na pohřebnictví

rok	počet obyv.	počet hrob. míst	dílčí výdaje § 3632 pohřebnictví			výdaje celkem § 3632	příjem § 3632 poplatek	V/ obyv. v Kč	V/ hrob. m. v Kč
			pol. 5171	pol. 6121	ost. pol.				
			opravy	investice	služby...				
2014	2 653	880	198 180	0	120 961	319 141	88 935	120	363
2015	2 670	880	10 000	0	74 521	84 521	37 690	32	96
2016	2 675	880	482 516	0	108 316	590 832	1 039 143	221	671
2017	2 664	880	456 424	0	91 811	548 234	30 641	206	623
2018	2 678	880	0	0	10 897	10 897	36 048	4	12
2019	2 689	880	0	0	76 490	76 490	25 312	28	87
průměr	2 672	880	191 187	0	80 499	271 686	209 628	102	309

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

V městě Kelč se v příjmech na pohřebnictví odráží nejen příjem z poplatků, ale hlavně v roce 2016 příjem na obnovu hřbitova, kdy tato částka byla v roce 2016 a 2017 vyčerpaná, kdy město opravilo chodníky a byla provedena celková oprava obvodové zdi. A v roce 2018 byly výdaje na pohřebnictví nejnižší za sledované období 10 897 Kč.

Průměrný výdaj na 1 obyvatele činí 102 Kč a průměrný výdaj na 1 hrobové místo 309 Kč.

Obec tuto službu zabezpečuje ve vlastní režii.

Místní komunikace

Ve městě Kelč se nachází 38 km místních komunikací, 3 parkoviště a 10 mostů.

Tabulka 3.30 Výdaje na místní komunikace

rok	počet obyv.	dél. MK (v km)	dílčí výdaje § 2212 m. komunikace			výdaje celkem	V Kč/ obyv.	V Kč/ km
			pol. 5171	pol. 6121	ost. pol.			
			opravy	investice	služby...	§ 2212		
2014	2 653	38,0	1 379 085	249 772	234 600	1 863 457	608	42 465
2015	2 670	38,0	2 590 601	15 445	718 778	3 324 824	1 239	87 089
2016	2 675	38,0	895 059	21 500	224 709	1 141 268	419	29 468
2017	2 664	38,0	2 215 008	0	544 786	2 759 795	1 036	72 626
2018	2 678	38,0	2 302 575	73 542	717 417	3 093 534	1 128	79 473
2019	2 689	38,0	1 348 691	1 033 399	576 620	2 958 710	716	50 666
průměr	2 672	38,0	1 788 503	232 276	502 818	2 523 598	858	60 298

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Výdaje na pozemní komunikace se pohybují v rozmezí 1 - 3 milionů. Závisí na počtu oprav komunikací, zimní údržbě, budování nových chodníků, parkovišť. Přes 3 miliony dosáhly v roce 2015 a 2018. V roce 2018 proběhla oprava mostu Komárovice. Zimní údržbu pro obec zajišťuje firma Mašlův Kelč, ostatní údržbu si zajišťuje město Kelč nebo větší zakázky si najímá firmy.

Průměrný výdaj na 1 obyvatele činí 858 Kč a průměrný výdaj na 1 km místní komunikace je 60 298 Kč.

4 Zhodnocení hospodaření obcí ve vybraných komunálních službách

V této kapitole budou nejdříve shrnuty celkové náklady jednotlivých obcí podle jednotlivých ukazatelů a v procentech výdajů a poté porovnány výdaje jednotlivých obcí na komunální odpad ve sledovaném časovém období. Pak bude rámcově představen systém ECONIT, který pozitivně motivuje občany k co největšímu třídění odpadů, a tak pomáhá obcím snížit množství komunálního odpadu a tím ušetřit.

V další části budou zhodnoceny další oblasti komunálních služeb – veřejné osvětlení, pohřebnictví a místní komunikace.

Součástí této kapitoly bude i doporučení obcím, jak mohou docílit úspor výdajů na komunální služby.

4.1 Celkové náklady na komunální služby

Nejdříve budou zhodnoceny jednotlivé obce, kolik procent z celkových výdajů činí výdaje na vybrané komunální služby a kolik tyto výdaje činí na jednoho obyvatele. Ve srovnávání budou použity jen běžné výdaje na komunální služby očištěné od investic.

Tabulka 4.1 Zhodnocení hospodaření obce Hovězí

Ukazatel	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	2 382	2 383	2 381	2 386	2 387	2 409
Celkové výdaje obce [tis. Kč]	33 766	34 288	46 646	35 903	43 226	56 423
Výdaje na vybrané komunální služby [tis. Kč]	2 928	4 310	2 122	2 093	2 802	2 798
Výdaje na vybrané komunální služby [%]	9%	13%	5%	6%	6%	5%
Výdaje na vybrané komunální služby/ 1 obyv. [tis. Kč]	1,2	1,8	0,9	0,9	1,2	1,2

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Ve sledovaném období procentuálně je vidět, že výdaje na komunální služby byly v letech 2014 a 2015 na vyšší úrovni, než v následujících letech, v roce 2016 došlo k prudkému poklesu o 8%, jedná se o největší meziroční pokles. V roce 2017 byl mírný nárůst o 1%, tato výše se udržela i v roce 2018. V roce 2019 se výdaje opět dostaly na úroveň z roku 2016 a to 5%. Z tabulky je vidět, že výdaje značně kolísají. Na začátku sledovaného období byly nejvyšší. Celkové výdaje ve sledovaném období se zvýšily o 22 657 tis. Kč, je zákonité, že z tohoto objemu finančních prostředků, když výdaje v roce 2018 a 2019 zůstaly na téměř stejné úrovni, procentuálně k celkovým výdajům v roce 2019 klesly, protože celkové výdaje obce se meziročně navýšily o 10 197 tis. Komunální služby na 1 obyvatele jsou v rozmezí 1 800 Kč do 900 Kč.

Tabulka 4.2 Zhodnocení hospodaření obce Halenkov

Halenkov						
Ukazatel	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	2 426	2 453	2 431	2 430	2 414	2 417
Celkové výdaje obce [tis. Kč]	34 373	33 235	39 965	39 126	42 911	46 427
Výdaje na vybrané komunální služby [tis. Kč]	5 211	5 823	5 365	5 239	4 662	5 658
Výdaje na vybrané komunální služby [%]	15%	18%	13%	13%	11%	12%
Výdaje na vybrané komunální služby/ 1 obyv. [tis. Kč]	2,1	2,4	2,2	2,2	1,9	2,3

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Výdaje na komunální služby obce Halenkov v roce 2014 dosáhly 15%, v roce 2015 měla obec Halenkov nejvyšší výdaje na vybrané komunální služby, a to 18% celkových výdajů. V roce 2016 výdaje na vybrané komunální služby meziročně klesly o 5%. Jedná se o největší meziroční pokles ve sledovaném období. V roce 2017 se udržely na stejné úrovni, v roce 2018 výdaje na vybrané komunální služby opět poklesly a dosáhly 11% celkových výdajů. V roce 2019 výdaje na vybrané komunální služby dosáhly 12% celkových výdajů. Ve sledovaném období celkové výdaje obce Halenkov vzrostly o 12 054 tis. Kč.

Výdaje na jednoho obyvatele se pohybují od 2 400 Kč v roce 2015 do 1 900 Kč v roce 2016.

Tabulka 4.3 Zhodnocení hospodaření obce Hošťálková

Hošťálková

Ukazatel	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	2 200	2 197	2 211	2 219	2 206	2 218
Celkové výdaje obce [tis. Kč]	57 278	51 839	43 554	38 189	38 557	50 076
Výdaje na vybrané komunální služby [tis. Kč]	7 550	10 965	10 485	10 973	8 125	4 204
Výdaje na vybrané komunální služby [%]	13%	21%	24%	29%	21%	8%
Výdaje na vybrané komunální služby/ 1 obyv. [tis. Kč]	3,4	5,0	4,7	4,9	3,7	1,9

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

V obci Hošťálková jsou výdaje na vybrané komunální služby nejvyšší ze sledovaných obcí, v roce 2017 dosáhly až 29% celkových výdajů, což je ze všech sledovaných obcí nejvíc. V roce 2015, 2016 a 2018 zůstávají vybrané výdaje nad 20% celkových výdajů. V roce 2019 byly výdaje nejnižší, dosáhly jen 8% celkových výdajů. Nejvyšší celkové výdaje měla obec Hošťálková v roce 2014, pak se postupně snižovaly, až v letech 2017 a 2018 byly na hranici 38 milionů. V roce 2019 opět vzrostly o 11 519 tis. Kč. Jedná se o největší meziroční nárůst.

Výdaje na 1 obyvatele se pohybují od 5 000 Kč do 1 900 Kč.

Tabulka 4.4 Zhodnocení hospodaření obce Horní Bečva

Horní Bečva

Ukazatel	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	2 449	2 435	2 434	2 455	2 460	2 461
Celkové výdaje obce [tis. Kč]	41 422	44 431	33 756	63 067	75 152	73 460
Výdaje na vybrané komunální služby [tis. Kč]	8 532	6 639	7 366	9 580	10 896	9 210
Výdaje na vybrané komunální služby [%]	21%	15%	22%	15%	14%	13%
Výdaje na vybrané komunální služby/ 1 obyv. [tis. Kč]	3,5	2,7	3,0	3,9	4,4	3,7

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Ve sledovaném období se výdaje na vybrané komunální služby v obci Horní Bečva pohybovaly mezi 13 – 22% celkových nákladů. V roce 2016 byly výdaje na vybrané komunální služby nejvyšší, kdy činily 22% celkových výdajů. Nejnižší byly v roce 2019, kdy činily 13% celkových výdajů. Mezi lety 2015 a 2016 je také nejvyšší meziroční nárůst a 7% a následně mezi léty 2016 a 2017 je nejvyšší meziroční pokles 7%. Obec Horní Bečva dosahuje nejvyšší celkové výdaje ze všech sledovaných obcí. Výdaje na 1 obyvatele se ve sledovaném období pohybují mezi 4 400 Kč a 2 700.

Tabulka 4.5 Zhodnocení hospodaření města Kelč

Kelč

Ukazatel	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	2 653	2 670	2 675	2 664	2 678	2 689
Celkové výdaje obce [tis. Kč]	40 449	40 521	42 744	51 034	47 318	67 956
Výdaje na vybrané komunální služby [tis. Kč]	3 927	5 866	3 618	5 173	5 173	4 670
Výdaje na vybrané komunální služby [%]	10%	14%	8%	10%	11%	7%
Výdaje na vybrané komunální služby/ 1 obyv. [tis. Kč]	1,5	2,2	1,4	1,9	1,9	1,7

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

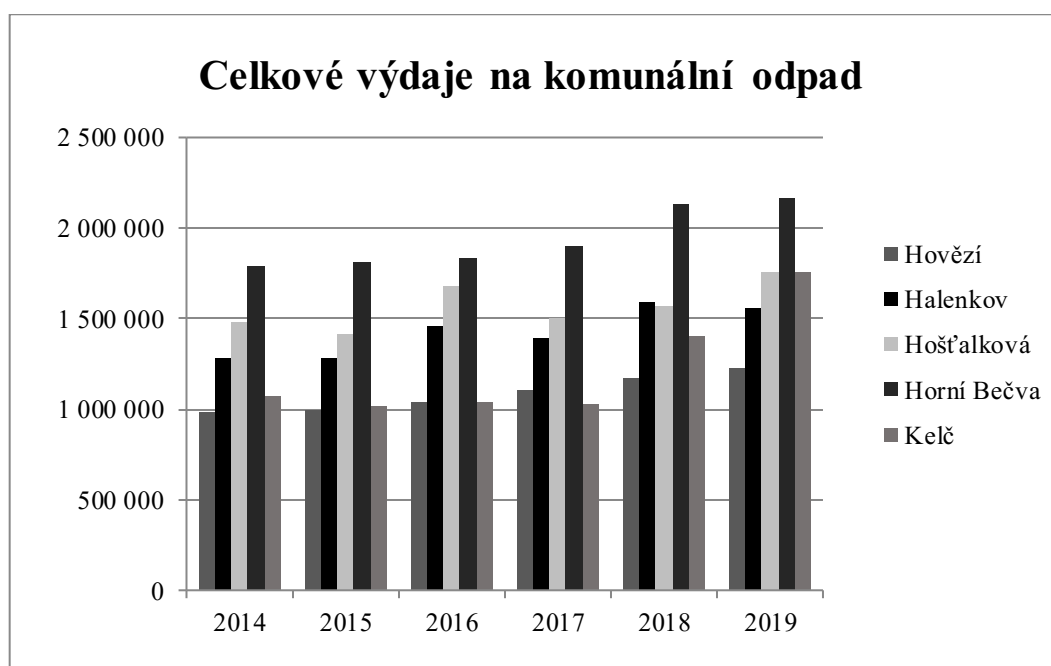
Ve městě Kelč jsou výdaje na vybrané komunální služby ve sledovaném období v rozmezí od 14% do 7% z celkových výdajů. Nejvyšší výdaje byly v roce 2015, a to 14%. Nejnížší v roce 2019, a to 7%. Mezi lety 2015 a 2016 je také největší meziroční pokles, a to 6%. Ve sledovaném období se celkové výdaje zvýšily o 27 507 tis. Kč.

Výdaje na 1 obyvatele se pohybují v rozmezí od 2 200 Kč do 1 400 Kč.

4.1.1 Porovnání hospodaření v oblasti komunálního odpadu

Jak ukazuje následující graf, z vybraných obcí ve sledovaném období měla nejvyšší výdaje na komunální odpad obec Horní Bečva ve všech letech. Druhé nejvyšší výdaje měla obec Hošťálková, pak následuje Halenkov. Hovězí a Kelč mají výdaje na stejné úrovni, jen v roce 2018 se Kelči výdaje zvýšily. Město Kelč má ze sledovaných obcí nejvíce obyvatel (o 200) jeho výdaje jsou ve srovnání na jedné z nejnižších úrovní. Může to být způsobeno tím, že je členem správního orgánu skládky v Bystřici pod Hostýnem.

Graf 4.1 Výdaje na komunální odpad

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Horní Bečva má svoji organizaci na HB služby a Hošťalková využívá soukromého podnikatele, Obec Halenkov zřídila Služby Halenkov, ve kterých je vlastníkem a komunální odpad jí ještě vyváží Technické služby města Vsetín. Obec Hovězí a město Kelč mají zajištěný smluvně technickými službami nejbližších měst svoz komunálního odpadu, což dle srovnání vychází výhodněji.

Horní Bečva je vyhledávanou turistickou obcí, v létě pro turistiku, cyklistiku, v zimě lyžování. To může být také jeden z důvodů vyšších výdajů za komunální odpad.

Poplatek

Tabulka 4.6 Srovnání poplatku za komunální odpad

Obec	Výše poplatku
Hovězí	500
Halenkov	550
Horní Bečva	500
Hošťalková	420
Kelč	480

Zdroj: Dotazníkové šetření (vlastní zpracování)

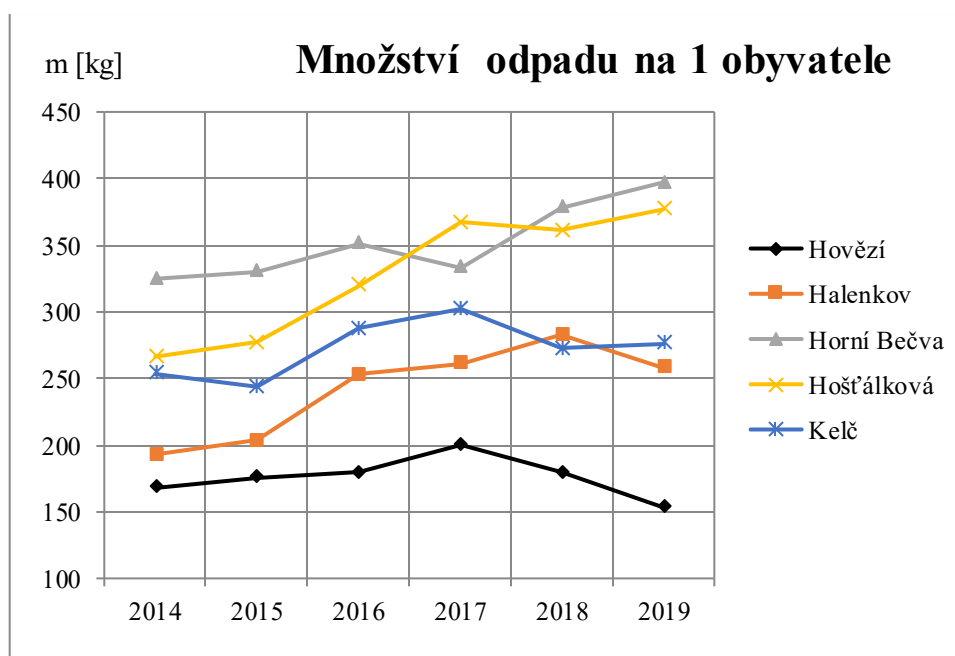
Výše uvedená tabulka ukazuje výši poplatku za komunální odpad v rozmezí 420 – 550 Kč. Přitom obce mají různě vysoké výdaje na komunální odpad a doplácí na

tuto službu. Obec Halenkov zvýšila ve sledovaném období výši poplatku k 1.1.2016 z 500 na 550. Ostatní obce mají v celém sledovaném období stejnou výši poplatku. Poplatek byl podle pravidel, které udává zákon (podle skutečných výdajů za předešlý rok) vypočítán na obcích před 6 a více lety. Za tuhle dobu se však skutečné výdaje vzrostly, ale vybrané obce na tuto změnu nereagovaly. Výjimku tvoří obec Halenkov.

Množství vyprodukovaného odpadu

Analyzované obce byly v dotazníkovém šetření požádány, aby sdělily množství vyprodukovaného odpadu. I v této oblasti jsou velké rozdíly, jak ukazuje následující graf:

Graf 4.2 Porovnání množství komunálního odpadu v kilogramech na 1 obyvatele

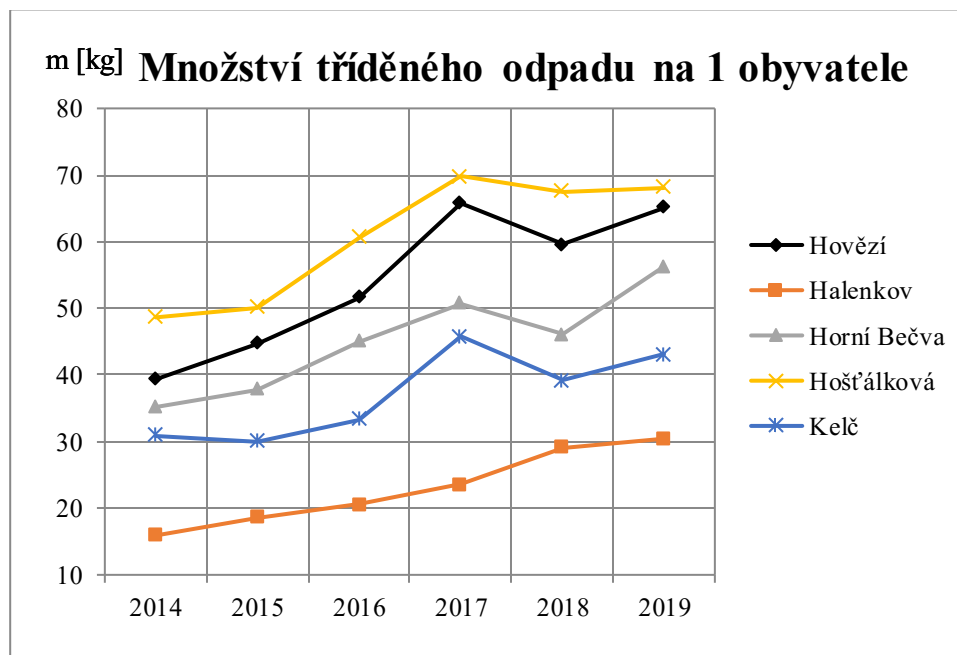

Zdroj: Dotazníkové šetření (vlastní zpracování)

Nejméně komunálního odpadu vyprodukovali občané obce Hovězí a je uspokojivé, že toto množství klesá. Druhou obcí, která má nejméně vyprodukovaného odpadu je Halenkov. Množství odpadu v městě Kelč má také tendenci klesat. Množství odpadu v obcích Hošťálková a Horní Bečva stále roste. Nejvíce směsného odpadu vyprodukují na Horní Bečvě.

A kolik občané ve vybraných obcích vytrídí odpadů, je zobrazeno v následujícím grafu.

Graf 4.3 Vytríděný odpad

Zdroj: Dotazníkové šetření (vlastní zpracování)

Nejméně odpadu vytrídí na Halenkově. Další důvod proč tam zavádějí ECONIT. Povzbudivé je, že i tam množství vytríděného odpadu roste. A rostoucí tendenci v množství vytríděného odpadu mají v roce 2019 všechny obce, jen v obci Hošťálková v roce 2019 stagnuje. Obce Hovězí a Hošťálková patří mezi obce s největším množstvím vytríděného odpadu na 1 obyvatele.

Skládkování

Poplatek za skládkování 1 tuny činí v současnosti 500,- Kč. Ministerstvo životního prostředí navrhuje zvýšit tento poplatek až na 1 850,- Kč za tunu. Nový návrh odpadového zákona je v poslanecké sněmovně. Celková cena za odstranění jedné tuny odpadů při ministerstvem navrhované výši poplatků, při započtení nákladů na provoz a údržbu skládky a rekultivační rezervy se však vyšplhá min. na částku 2 350 Kč za odstranění jedné tuny odpadu. Pro Vaši představu je dnes průměrná cena za odstranění jedné tuny směsných komunálních odpadů na skládce 1 000 Kč za tunu a cena za spálení jedné tuny ve spalovnách komunálních odpadů se pohybuje v rozmezí od 850 – 1 500 Kč za jednu tunu (inodpady, 2020).

ECONIT

Nejen kvůli zdražování nebo snaze úplně skládkování omezit. Musí se obce motivovat své občany tak, aby vytvářeli co nejmenší množství komunálního odpadu. Jedním z těchto způsobů je i evidenční systém ECONIT.

Pomocí tohoto systému mohou obce snížit množství komunálního odpadu. Myšlenku „Pro méně odpadu.“ šíří především ve spolupraci se samosprávami, kde jsou komplexním dodavatelem produktů, technologií a informačních kampaní.

Jejich řešeními pro méně odpadu již ovlivnili více než 500 000 obyvatel a jsou partnerem pro více než 450 obcí a měst v České republice, na Slovensku a v Maďarsku. Kladou si za cíl snižovat množství směsného komunálního odpadu, předcházením jeho vzniku a zvýšením míry třídění. Spojením moderní technologie a dlouholetých zkušeností v odpadovém hospodářství zvyšují míru třídění odpadů prostřednictvím inovativního a edukativního řešení – chytrého systému evidence odpadů ECONIT (Chytré odpady, 2020).

Do této evidence se již zapojila i obec Prostřední Bečva (k 1.1.2018 měla 1745 obyvatel), která se nachází také v okrese Vsetín. Od 1.1.2017 zavedli systém evidence ECONIT. Podrobnou analýzou nádob pro komunální odpad zjistili, že jen asi 15% tvoří opravdu komunální odpad a zbytek by se dal vytrídít. Děti v mateřské škole, základní škole i dospělí byli proškoleni o novém systému, který obec zaváděla. Každá domácnost dostala svůj QR kód, který má na popelnici, ale lepší je i na každý pytel s vytríděným odpadem. Po roce fungování evidence ECONIT, klesl směsný komunální odpad o 20% a obec ušetřila 334 000 Kč. Množství vytríděného plastu vzrostlo o 12 %, skla o 73 % a papíru o 90 %. U nápojových kartonů to bylo o neuvěřitelných 1860 % (z 0,1 tun na 1,96 tun), (Chytré odpady, 2020).

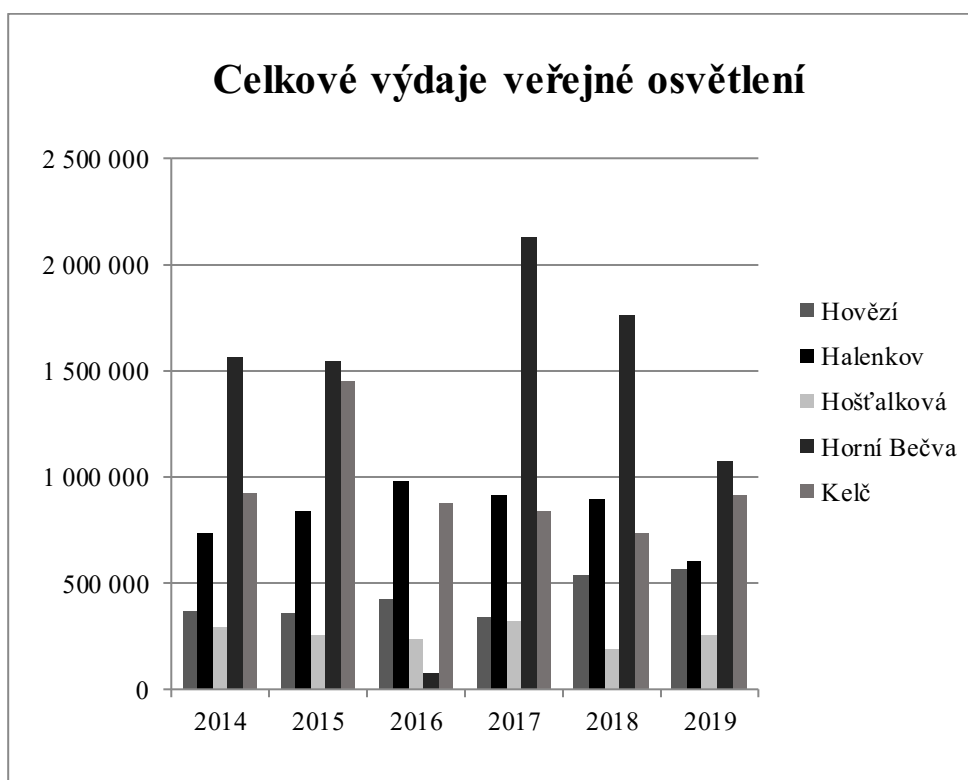
Obci Prostřední Bečva se pomocí této evidence podařilo motivovat občany k většímu třídění odpadů, ale také i k větší odpovědnosti za životní prostředí. A obec to samozřejmě patřičně ocenila, snížením poplatku za komunální odpad. Snížení však není

plošné, ale adresné, protože systém obci umožňuje mít přesný přehled o množství vyprodukovaného odpadu každé domácnosti.

4.1.2 Porovnání hospodaření v oblasti veřejného osvětlení

Porovnávané výdaje jsou jen běžné výdaje na provoz a údržbu, opravy, energii a ostatní výdaje na veřejné osvětlení bez investičních výdajů.

Graf 4.4 Výdaje na veřejné osvětlení

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Největší výdaje na veřejné osvětlení měla v téměř celém sledovaném období obec Horní Bečva. Jen v roce 2016 měla nejnižší výdaje. V roce 2018 a 2019 investovala do veřejného osvětlení a modernizací stávajícího a očekávala, že se jí tato investice vrátí v podobě úspory na elektrické energii a celkovém provozu této služby. Pozitivní je, že v roce 2019 se jí podařilo snížit celkové výdaje téměř na polovinu roku 2018. Obec Horní Bečva je jediná, která instalovala i světla na solární energii.

Obec Hošťalková má nejnižší výdaje na veřejné osvětlení téměř ve stejné výši. Druhé nejnižší výdaje má obec Hovězí, Obec Halenkov se vhodnými investicemi podařilo v roce 2019 snížit běžné výdaje na veřejné osvětlení. Město Kelč má ve sledovaném období téměř stejnou výši výdajů.

Následuje tabulka, kde jsou pro srovnání uvedeny průměrné výdaje na jeden světelný bod a průměrná spotřeba elektrické energie na jeden světelný bod a průměrný výdaj na jednoho obyvatele ve sledovaném období.

Tabulka 4.7 Průměrné výdaje na jeden světelný bod

Obec	Počet sv. bodů	Průměrný výdaj /1 b.v Kč	Průměrná spot. en./1 b. v Kč	Průměrný výdaj na 1 oby. v Kč
Hovězí	347	1259	805	182
Halenkov	450	1844	458	342
Horní Bečva	433	3431	662	554
Hošťálková	205	1265	975	117
Kelč	480	1992	965	358

Zdroj: Dotazníkové šetření a Monitor (vlastní zpracování)

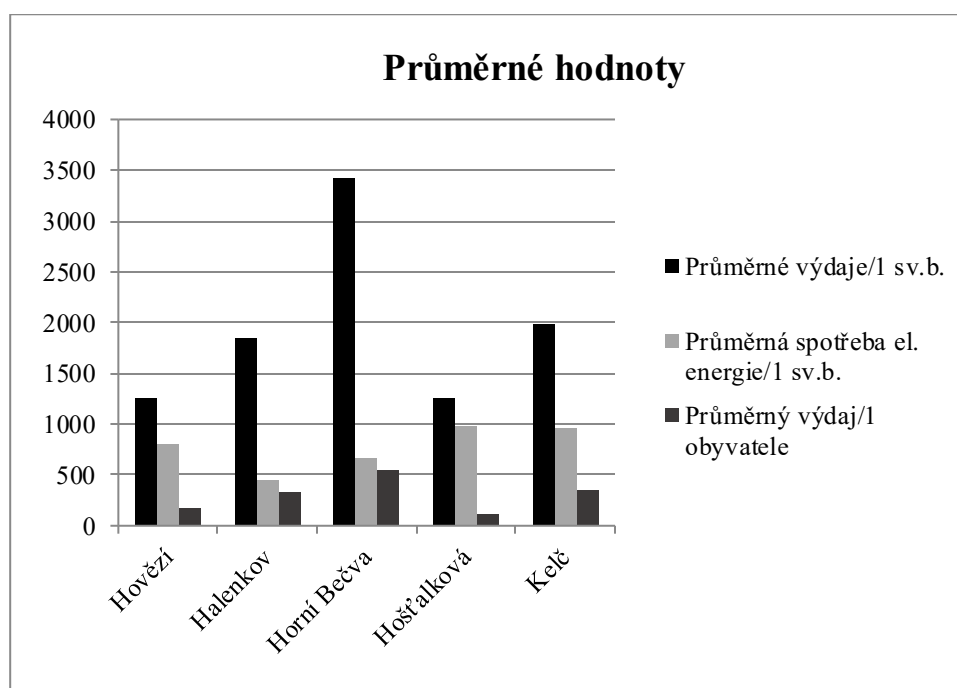
Hošťálková má nejméně světelných bodů 205. Nejvíce světelných bodů má Kelč, může to být dáno tím, že má 5 místních částí.

Do obnovy, výstavby a údržby veřejného osvětlení ve sledovaném období nejvíce investovala obec Horní Bečva, potom Kelč, Halenkov, Hošťálková a Hovězí.

Ve spotřebě elektrické energie na jeden světelný bod si nejlépe s nejnižší spotřebou vedl Halenkov, druhá byla Horní Bečva, následuje Hovězí, Kelč a nejvyšší spotřebu na jeden světelný bod má obec Hošťálková.

Pro lepší srovnání následuje graf s průměrnými hodnotami.

Graf 4.5 Srovnání průměrných hodnot

Zdroj: Dotazníkové šetření a Monitor (vlastní zpracování)

Nejvyšší průměrné výdaje na jeden světelný bod má obec Horní Bečva, následuje město Kelč, Halenkov a Hovězí s Hošťálkovou jsou na stejné úrovni.

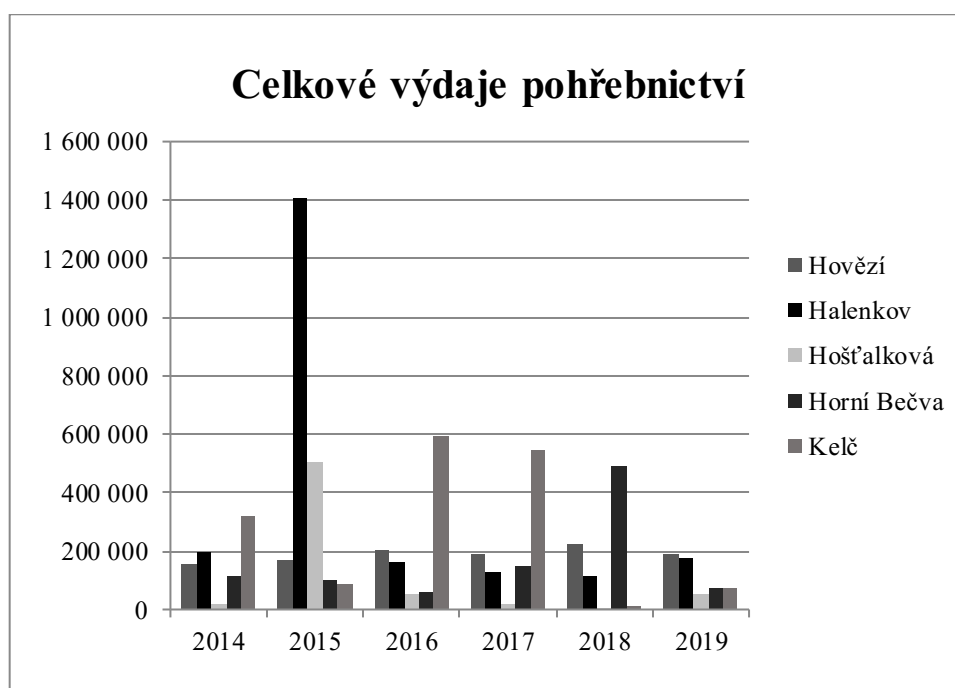
Nejnižší spotřebu elektrické energie na 1 světelný bod má obec Halenkov, následuje Horní Bečva, Hovězí. Hošťálková s městem Kelč jsou obce s nejvyšší spotřebou na 1 světelný bod.

Následuje porovnání průměrného výdaje na jednoho obyvatele. Nejvíce vynakládá Horní Bečva, pak Halenkov a Kelč, Hovězí a nejméně Hošťálková.

4.1.3 Porovnání hospodaření v oblasti pohřebnictví

Ve srovnání s ostatními výdaji na komunální služby jsou tyto výdaje nepatrné. Výjimky tvoří jen investice na obnovu, schodů, chodníků, zeleně, které pak slouží dlouhá léta bez větších výdajů. Tyto investiční výdaje nejsou ve srovnání zahrnuty.

Graf 4.6 Výdaje na pohřebnictví

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Obec Hovězí má v celém sledovaném období výdaje na pohřebnictví poměrně ve stejné výši. Na hřbitově v obci Halenkov proběhly v roce 2015 opravy obvodové zítky, chodníků a výsadba nové zeleně, což je jasné vidět na grafu zvýšenými výdaji. V následujících letech již se výdaje drží pod hranicí 200 tisíci Kč.

Také v obci Hošťalková proběhly opravy v roce 2015. Další sledované roky má jedny z nejnižších výdajů. V městě Kelč byly zvýšené výdaje v roce 2016 a 2017 v důsledku oprav. Na pohřebnictví obce vynakládají nejméně financí ze všech sledovaných komunálních služeb. Pokud neprobíhá nějaká větší oprava, výdaje se drží pod hranicí 200 tisíc Kč na celý rok.

Pro srovnání následuje tabulka přepočtem průměrných výdajů na 1 hrobové místo a na 1 obyvatele.

Tabulka 4.8 Průměrné výdaje ukazatelé

Průměrné výdaje pohřebnictví				
Obec	Počet obyvatel prům.	Počet hrobových míst	Průměrné výd. na 1 hr. místo v Kč	Průměrný výdaj na 1 obyv. v Kč
Hovězí	2388	645	292	79
Halenkov	2429	835	437	150
Horní Bečva	2449	980	168	67
Hošťálková	2209	863	125	49
Kelč	2672	880	309	102

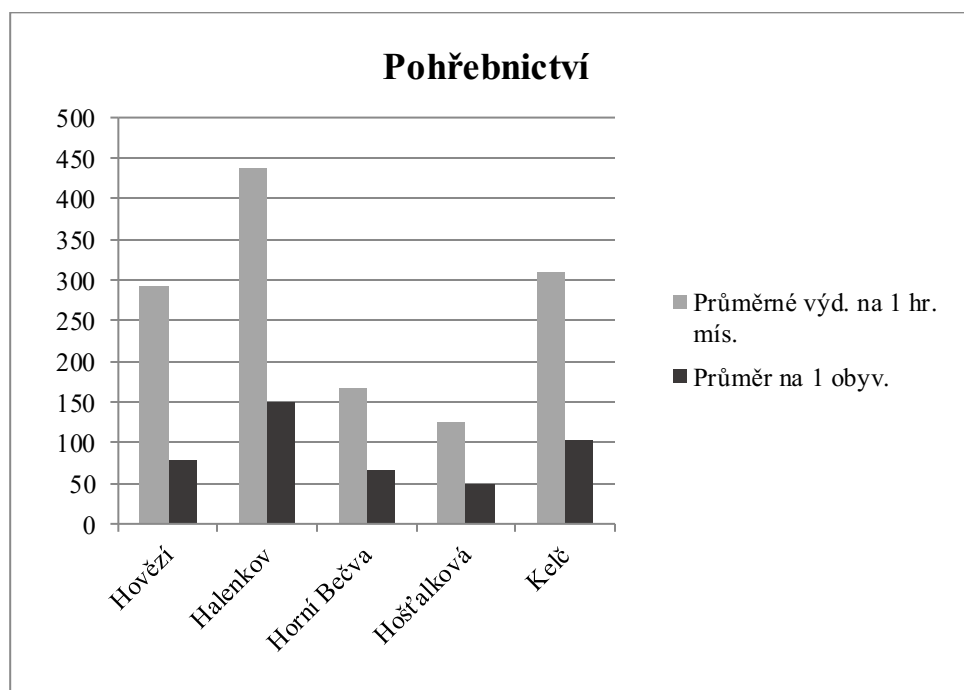
Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Ve výdajích na jedno hrobové místo si má nejnižší hodnotu Hošťálková, pak Horní Bečva, následuje Hovězí, Kelč a největší hodnotu má Halenkov.

V průměrných výdajích na jednoho obyvatele se pořadí obcí nezmění.

Pro lepší orientaci jsou hodnoty z tabulky zpracovány v následujícím grafu.

Graf. 4.7 Průměrné výdaje ukazatelé

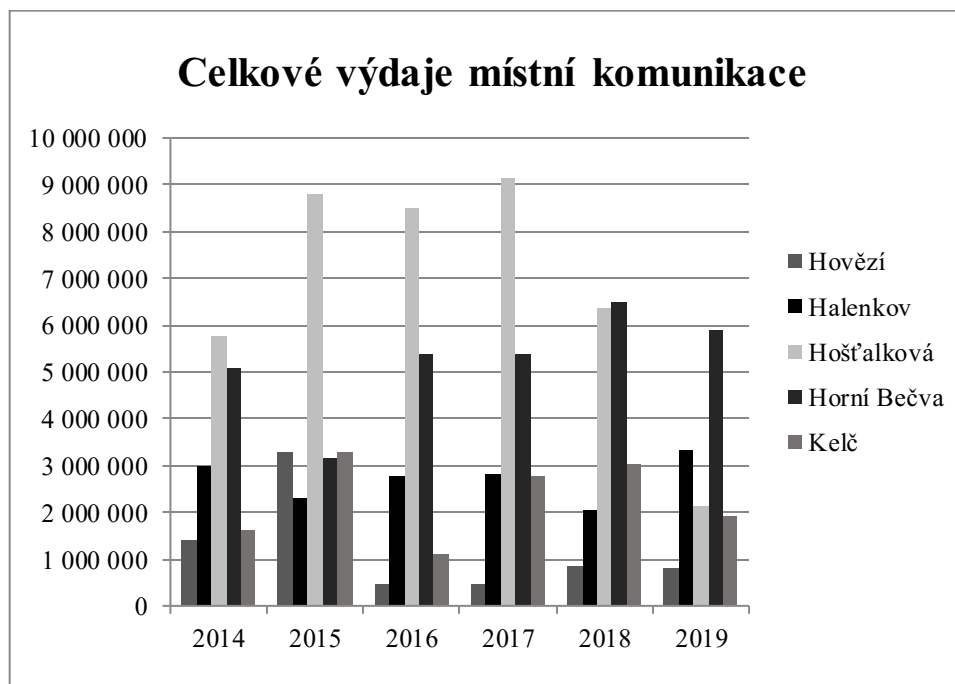

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

4.1.4 Porovnání hospodaření v oblasti místních komunikací

Ve výdajích na místní komunikace je mezi jednotlivými obcemi velký rozdíl. Objem výdajů závisí na tom, zda obec opravuje, udržuje, čistí komunikace. Také se vždy ve výdajích projeví zimní údržba, její výše se naplánovat nedá, záleží to na počasí.

Graf 4.8 Výdaje na místní komunikace

Zdroj: Monitor (vlastní zpracování)

Jak ukazuje graf, obec Hovězí měla v roce 2015 výdaje nad 3 mil. a to byly nejvyšší za celé sledované období. V následujících letech, již tak vysokého výdaje nedosahovala. Největší výdaje v letech 2014 – 2017 měla obec Hošťalková, opravovala místní komunikace poškozené povodněmi. V roce 2018 a 2019 se výdaje postupně snižovaly. Také obec Horní Bečva měla ve sledovaném období vysoké výdaje na místní komunikace. Obec Halenkov se drží ve výdajích na hranici 2 až 3 milionů. Jen v roce 2019 měla výdaj přes 3 miliony. Město Kelč má výdaje od 1 do 3 milionů, jen v roce 2015 přesáhlo 3 miliony.

Následující tabulka jsou zpracovaná průměrné výdaje na 1 km místní komunikace a na 14 obyvatele:

Tabulka 4.9 Průměrné výdaje místních komunikací

Místní komunikace ukazatelé			
Obec	Počet km	Průměrný výdaj /1 km v Kč	Průměrný výdaj na 1 obyv. v Kč
Hovězí	29,4	41 381	510
Halenkov	22	122 840	1 113
Horní Bečva	19,4	270 148	2 139
Hošťálková	70	96 878	3 072
Kelč	38	60 298	858

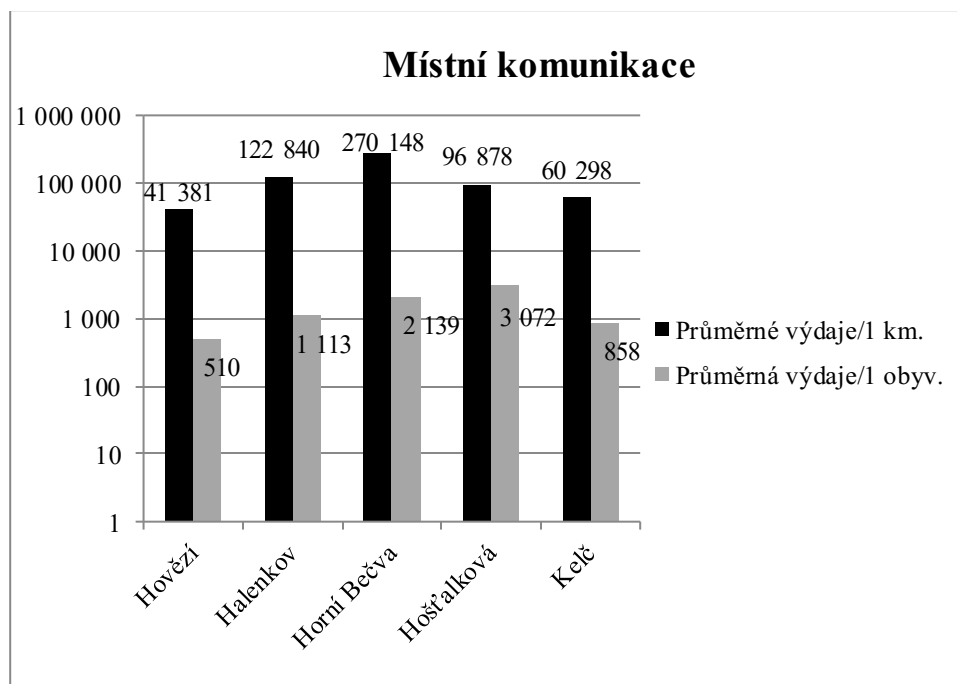
Zdroj: Dotazníkové šetření a Monitor (vlastní zpracování)

Obec Horní Bečva má v porovnání průměrných výdajů na 1 km místních komunikací největší výdaje. Obec Halenkov má druhé nejvyšší výdaje. Obec Hošťálková je to rozsáhlá podhorská vesnička s mnoha údolími a nejdelší délkou místních komunikací, přesto v průměrných výdajích je až na třetím místě. Následuje město Kelč. Obec s nejnižšími výdaji je Hovězí.

Ve srovnání obcí podle ukazatele průměrné výdaje na 1 obyvatele má nejvyšší výdaje Hošťálková, pak Horní Bečva, Halenkov, Kelč a Hovězí.

Pro lepší orientaci následuje ještě graf.

Graf. 4.9 Průměrné výdaje místní komunikace

Zdroj: Dotazníkové šetření a Monitor (vlastní zpracování)

4.2 Návrhy a doporučení

Komunální odpad

V České republice již dnes platí že od 1.1.2024 nebude možné § 21 odst. 7 zák. č. 185/2001 Sb., v souladu se zákonem, směsný komunální odpad dále ukládat na skládky. Je důležité, aby se obce na to připravily. Autorka doporučuje všem obcím systém evidence odpadů ECONIT, protože výsledky ukazují, že opravdu motivují občany, aby zodpovědně třídili odpad, a také nevytvářeli zbytečný odpad. Navíc je systém adresný a obce mohou ocenit nižšími poplatky za komunální odpad ty domácnosti, které vyprodukují co nejméně komunálního odpadu.

Analýzou bylo zjištěno, že obce nestanovují poplatek za komunální odpad v souladu se skutečnými náklady, např. v obci Hovězí je stejný poplatek již od roku 2013 a částka, kterou musí obec doplácet na komunální odpad, se každoročně zvyšuje a podobně je tomu i u ostatních sledovaných obcí. Je to spíše politické rozhodnutí a většina obcí doplácí na komunální odpad. Zavedením systému evidence ECONIT, by nemuseli zvyšovat poplatky, protože tudy cesta nevede. To bylo jasně vidět u obce Halenkov, která uprostřed sledovaného období zvýšila poplatek, ale množství směsného odpadu ve dvou následujících letech stále stoupalo. Obec zvýšila poplatek, ale občané jen zaplatili více, ale nevedlo je to k větší motivaci k třídění odpadů a zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí. Proto se obec Halenkov rozhodla k zavedení systému ECONIT od 1.1.2020.

Také by bylo vhodné, aby obce, když se jim zvyšují náklady na komunální odpad, přepočítaly výši poplatku a stanovili jeho aktuální výši. Na každé obci je to ožehavé téma, protože obce i přes své zvýšené náklady se snaží držet poplatek přibližně ve stejné výši.

Analýza také ukázala, že když si obec smluvně zajistí svoz odpadu u technických služeb nejbližšího města, jejich výdaje jsou nižší (Hovězí, Kelč) než, když obce mají vlastní organizaci (HB služby s.r.o. v Horní Bečvě, Služby Halenkov), která tuto a službu zcela nebo zčásti zajišťuje. Halenkov má organizaci a ještě mu komunální odpad vyváží Technické služby města Vsetín, jeho výdaje jsou vyšší.

Veřejné osvětlení

S úsporou ve veřejném osvětlení obcím a městům pomáhají moderní technologie, jako je LED osvětlení. Použitím těchto technologií je možné zvýšit hladinu světla a zároveň ušetřit elektřinu nebo omezit svícení nebo snižovat intenzitu světla, to vše moderní technologie umožňují. Svítit jen tam, kde je to opravdu nutné a nezbytné. Autorka doporučuje, aby obce do těchto technologií investovaly, a tím ušetřili na elektrické energii.

Autorka doporučuje obcím investovat do modernizace celé sítě s napojením na kvalitní software, který se dá naprogramovat a v určitou hodinu vypne ob světlo, sníží příkon elektrické energie, je schopný identifikovat poruchy. Důležité je volit LED lampy, které vyzařují „teplé světlo“, a tím jsou šetrnější k obyvatelům i k životnímu prostředí.

Obce nemusí investovat jen své finanční prostředky, mají možnost požádat o dotaci z programu EFEKT, které vyhlásilo Ministerstvo průmyslu a obchodu. Je to státní program na podporu úspor energie, která vede k naplňování Státní energetické koncepce. Tento program běží mezi lety 2017 – 2021 a je na něj vyčleněno až 750 mil. Kč. Cílem programu je zvýšit úspory energie (MPO-efekt 2017-2021, 2020).

Pokud obce nejsou spokojeny s cenou elektrické energie, mohou vyhlásit výběrové řízení na nového dodavatele, jelikož výdaje na elektrickou energii, tvoří většinou největší část výdajů za provozu veřejného osvětlení, a vybrat si toho dodavatele, který nabídne nejnižší cenu.

5 Závěr

Výdaje na komunální služby tvoří nemalou část výdajů z rozpočtu obce. Je důležité dobře hospodařit a neplýtvat svěřenými financemi. Důležité jsou i zkušenosti a hlavně motivace občanů ke snižování komunálního odpadu, ale to nestačí, problém je v tomto směru mnohem širší. Bez výtobytků moderní doby si již už jen těžko většina obyvatel dokáže představit náš obyčejný život, tento konzumní způsob myšlení, kdy naše civilizace produkuje velké množství jednorázových obalů většinou plastových a posléze velké množství odpadků, které sice někde více a někde méně vytrídíme, ale co s tím vytríděným odpadem? Zpracování na jiné výrobky je značně finančně nákladné, takže nové výrobky by neobstály v konkurenčním boji. Občas prolétne zpráva v médiích, že nějaká firma bude zálohovat své PET láhve na své výrobky a znovu plnit, ale po propočtu nákladů zjistí, že by neobstála v konkurenčním boji.

Nejen občané, ale i firmy by měly být podněcovány k zodpovědnému chování k životnímu prostředí. Obaly na zboží vyrábět z obnovitelných materiálů, a celkově omezovat plasty. Každý občan se sám rozhoduje, jestli si koupí pro rodinu na 2 balíky balené vody v plastu, i přesto, že v popisované oblasti je kvalitní pitná voda v obecním vodovodu nebo jeden sirup ve skleněné láhvi, která má tu přednost, že i v dnešní době je vratná a tedy znovu použitelná. Ale u většiny zboží tato volba není. Spotřebiče se už nevyplatí opravovat, při drobné poruše se hned vyhodí a koupí se nový.

Cílem této práce bylo zhodnotit hospodaření vybraných obcí Zlínského kraje v oblasti komunálních služeb. V oblasti komunálního odpadu se jednoznačně osvědčuje systém evidence odpadků ECONIT, který vede občany ke snižování komunálního odpadu.

Ale, i když se naučíte dokonale třídit, je vždy lepší produkovat odpadů méně. Je to jednodušší, než se zdá. Chodte na nákup s vlastní taškou, k ní si vezměte pytlíky na ovoce a zeleninu, pořídte si lahev na pitnou vodu a na svačinu krabičku. Koše pak nebudete muset vynášet tak často a ještě ušetříte. Žít ekologicky se už prostě vyplatí (Halenkov – oficiální stránky obce, Halenkovský zpravodaj 6/2019, 2020).

V oblasti veřejného osvětlení je důležité investovat do nových technologií a optimalizovat síť, svítit jen tam, kde je to opravdu třeba a snižovat celkově spotřebu

elektrické energie, neboť nejlevnější a nejekologičtější je energie, která se vůbec nemusí vyrobit.

U pohřebnictví a pozemních komunikací nejde jen, o to mít nízké výdaje, ale účelně a efektivně vynakládat finanční prostředky, pro zvelebování obcí.

K dosažení cíle práce bylo použito rešerše odborné literatury, sběru informací z informačního systému MONITOR, dotazníkového šetření na vybraných obcích, sebrané informace byly následně porovnávány.

I když výběr obcí byl proveden podle přibližně stejného počtu obyvatel, tedy jedná se o přibližně stejně velké obce, jejich výdaje se v mnohém liší. Obec Hošťálková investovala ve sledovaném období do pozemních komunikací 2x 10 milionů Kč tolik neinvestovala žádná jiná vybraná obec. Obec Hovězí investovalo na celkovou obnovu hřbitova přes 4 miliony Kč. V samostatné působnosti obce je tedy na vedení obce – zastupitelích, kterému projektu dají přednost, který se realizuje dřív, a který později. Měli by však mít na paměti, že zastupují všechny občany a mohou se tak podílet na celkovém rozvoji obce. Investiční výdaje se však dají naplánovat. Komunální služby patří do oblasti běžných výdajů, a ty je třeba zajistit vždy a je jedno, které politické uskupení je u moci.

V komunálních službách jsou oblasti, kde se dá ušetřit. Důležitá je vhodná motivace občanů, jako je oblast komunálního odpadu. Modernizace veřejného osvětlení s požitím LED technologií. Důležité je, aby se obce držely svého základního poslání a to je péče o své území a vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů (35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích) a toto poslání něco stojí. Nejde jen o to mít co nejmenší možné výdaje, ale příjmy, které mají obce k dispozici účelně a efektivně využívat ku prospěchu všech svých občanů.

Seznam použité literatury

Odborná literatura

BOVAIRD, Tony and Elke LOEFFLER. *Public management and governance*. 3ed ed. New York: Routledge, 2016. 446 p. ISBN 978-0415501866.

MAAYTOVÁ, Alena, OCHRANA, František, PAVEL, Jan a kolektiv. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. 210 s. ISBN 978-80-247-5561-8.

POSPÍŠIL, Richard a Pavel ŽUPAN. *Ekonomika veřejných rozpočtů*. Praha: Professional Publishing, 2019. 264 s. ISBN 978-80-88260-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 3.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018. Praha 2018: Svaz měst a obcí České republiky. ISBN 978-80-906843-2-4.

VRABKOVÁ, Iveta. *Veřejná správa*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2016. 115 s. ISBN 978-80-248-3988-2.

Zákony

Zákon č. 1 ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, hlava 7. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1#hlava7>

Zákon č. 565 ze dne 13.prosince 1990 o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, [on line]. [1.3.2020]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, [on line]. [1.3.2020]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

Zákon č. 243 ze dne 29. června 2000 o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, [on line]. [1.3.2020]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-243>

Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, [on line]. [1.3.2020]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

Zákon č. 256 ze dne 21. června 2001 o pohřebnictví a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, [on line]. [13.1.2020]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-256>

Zákon č. 314 ze dne 13. června 2002 o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, [on line]. [13.1.2020]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-314>

Zákon č. 13 ze dne 23. ledna 1997 o pozemních komunikacích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, [on line]. [1.3.2020]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-13>

Zákon č. 23 ze dne 6. února 2017 zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2017, [on line]. [1.3.2020]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-23>

Zákon č. 420 ze dne 19. července 2004 zákon o přezkoumávání hospodaření územně samosprávných celků a dobrovolných svazů obcí. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, [on line]. [1.3.2020]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-420>

Zákon č. 185 ze dne 15. května 2001 o odpadech a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, [on line]. [1.3.2020]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-185>

Vyhláška Ministerstva financí o rozpočtové skladbě č. 323 ze dne 19. července 2002 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, [on line]. [1.3.2020]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-323>

Elektronické dokumenty

Český statistický úřad. ČSÚ: *Počty územních jednotek územní srovnání k 31.12.2018*. [on line]. ČSÚ [13.1.2020]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jspx?_af=vystup-objekt&pvo=RSO03&z=T&f=TABULKA&katalog=30829&evo=v875 ! VUZEMI97-100H 1&c=v51~2 RP2018MP12DP31#w=

Český statistický úřad. ČSÚ: *Statistický metainformací systém*. [on line]. ČSÚ [19.4.2020]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/iSMS/cisdet.jsp?kodcis=43&strana=626>

Obec Hovězí. *O obci*. [on line]. [31.1.2020]. Dostupné z: <https://www.obec-hovezi.cz/o-obci/ds-50/p1=52>

Obec Halenkov. *Obecně závazná vyhláška obce Halenkov č. 3/2018 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru a přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů*. [on line]. [1.2.2020]. Dostupné z: <https://www.halenkov.cz/urad/obecne-zavazne-vyhlasiky/?fresult=obecn%C4%9B+z%C3%A1vazn%C3%A9+vyhl%C3%A1%C5%A1ky>

Oficiální stránky obce Halenkov. *Halenkovský zpravodaj 6/2019*. [on line]. [1.2.2020]. Dostupné z: <https://www.halenkov.cz/aktualne/halenkovsky-zpravodaj-1/>

Oficiální stránky obce Hošťálková. *O obci*. [on line]. [2.2.2020]. Dostupné z: <http://www.hostalkova.cz/obec-1/o-obci/>

Oficiální stránky obce Horní Bečva. *Obec Horní Bečva*. [on line]. [3.2.2020]. Dostupné z: <https://www.hornibecva.cz/>

Oficiální stránky obce Horní Bečva. *Obecně závazná vyhláška obce Horní Bečva č. 5ú2019 o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území obce*. [on line]. [3.2.2020]. Dostupné z: <https://www.hornibecva.cz/doc/vyhlaska/ozv-2019-05.pdf>

Oficiální stránky města Kelč. *Místní části města Kelč*. [on line]. [5.2.2020]. Dostupné z: <https://www.kelc.cz/mesto/mistni-casti-mesta-kelc/>

Oficiální stránky města Kelč. *Program rozvoje města Kelč v letech 2017 -2022*. [on line]. [6.2.2020]. Dostupné z: https://www.kelc.cz/e_download.php?file=data/editor/210cs_1.pdf&original=Program+rozvoje+m%C4%9Bsta+Kel%C4%8D+2017-2022+aktualizace.pdf

Chytré odpady, 2020. *Náš příběh*. [on line]. [9.2.2020]. Dostupné z: <https://chytroodpady.cz/nas-pribeh/>

Chytré odpady, 2020. *ECONIT úspěšně využívá řada obcí a měst. Jsme v Čechách, na Moravě i ve Slezku*. [on line]. [10.2.2020]. Dostupné z: <https://chytroodpady.cz/inspirace-z-praxe/>

Ministerstvo průmyslu a obchodu. MPO. *Efekt 2017- 2021*. [on line]. [10.2.2020]. Dostupné z: <https://www.mpo-efekt.cz/cz/programy-podpory/54039>

Inodpady. *Zákon o odpadech, třídící sleva a výše skládkovacího poplatku*. [on line]. [15.3.2020]. Dostupné z: <https://inodpady.cz/zakon-o-odpadech-tridici-sleva-a-vyse-skladkovaciho-poplatku/>

Ministerstvo životního prostředí. MŽP. *90+30milionů: Stát rozšiřuje podporu rekonstrukce veřejného osvětlení a zároveň chrání zdraví lidí a přírodu*. [on line]. [20.4.2020]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/news_180724_SZ

Interreg, Central Europe, Dynamic Light. *Dynamické veřejné osvětlení v Sušici*. Ing. Vladimír Marek. [on line]. [15.4.2020]. Dostupné z: http://www.porsennaops.cz/uploads/media/default/0001/01/79b6c_db2173703e5b255b13468a4ad092ee6f88c.pdf

Seznam zkratk

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

IROP – Integrovaný regionální operační program

LED – (Light Emitting Diode) elektroluminiscenční dioda

RUD - rozpočtové určení daní

SIMU – Soustavy informativních a monitorujících ukazatelů

Prohlašuji, že

- Jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на вѣдомі, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- беру на вѣдомі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

Ve Valašském Meziříčí dne 15.5.2020

jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha 1 - dotazník

Příloha 2 – mapa okresů ve Zlínském kraji

Příloha 3 – administrativní rozdělení okresu Vsetín

Příloha 1 - dotazník

DOTAZNÍK

V rámci zpracovávání bakalářské práce na Vysoké škole báňské v Ostravě jsem si vybrala vaši obec pro zhodnocení hospodaření v oblasti komunálních služeb. Tímto vás žádám o poskytnutí informací za období 2014 – 2019.

1. Veřejné osvětlení:

- a) Celkový počet světelných bodů.....z toho LED lampy.....výbojky.....
- b) Počet stožárů veřejného osvětlení..... rozvaděčů.....počet osvětlených přechodů pro chodce.
- c) Kým byla tato komunální služba pro obec zajišťována.....
- d) Jaké opravy, budování nových úseků se uskutečnily? A jednotlivě za roky 2014 – 2019.
- e) Čerpala vaše obec dotaci v této oblasti na investice?
- f) Jak plánujete snižovat výdaje na spotřebu elektrické energie?

2. Komunální odpad

- a) Kým byla tato komunální služba pro obec zajišťována?
- b) Kolik tun odpadu vaše obec vyprodukovala jednotlivě v letech
2014..... kolik tun vytrídila – 2014.....
2015..... 2015.....
2016..... 2016.....
2017..... 2017.....
2018..... 2018.....
2019..... 2019.....
Kolik byl váš příjem ze systému EKO-COM?
2014.....
2015.....
2016.....
2017.....
2018.....
2019.....
- c) Výše poplatku za komunální odpad v jednotlivých letech
2014....., 2015....., 2016.....,
2017....., 2018....., 2019.....
- d) Kolik má vaše obec neplatičů..... Vymáhá vaše obec tyto poplatky?.....
- e) Počet sběrných nádob na komunální odpad.....papír.....sklo.....plast.....kov.....BIO odpad.....
- f) Četnost vývozu výše zmíněných nádob.....
- g) Mají vaši občané možnost ukládat tříděný odpad i do plastových pytlů?
- h) Je ve vaší obci sběrný dvůr?
- i) Jak hodláte motivovat občany ke snižování množství komunálního odpadu?

j) Chystáte se zavést systém evidence odpadů ECONIT?

3. Místní komunikace v období 2014 - 2019

- a) Délka místních komunikací.....délka chodníků.....počet parkovišť.....počet lávek a mostů.....
- b) Kým byla tato komunální služba pro obec zajišťována?
- c) Jaké opravy se uskutečnily?
- d) Četnost údržby?

4. Pohřebnictví v období 2014 - 2019

- a) Počet hrobových míst.....
- b) Výše poplatku z hrobového místa.....
- c) Kým byla tato služba pro obec zajišťována?
- d) Jaké opravy se uskutečnily?

5. Veřejná zeleň v období 2014 - 2019

- a) Výměra celkově udržovaných ploch.....
- b) Kým byla tato komunální služba pro obec zajišťována?
- c) Jaké investice, příp. opravy se uskutečnily?
- d) Četnost údržby.....?

Všechny vámi sdělené informace budou použity jen pro účely mé bakalářské práce. Bakalářská práce bude uložena v knihovně Vysoké školy báňské v Ostravě. Dle vašich možností, prosím o vyplnění do konce měsíce února 2020. Děkuji za vaši spolupráci a váš čas.

Marta Putalová

putalova@muvalmez.cz

Příloha 2 – mapa okresů ve Zlínském kraji

Příloha 3 – administrativní rozdělení okresu Vsetín

ADMINISTRATIVNÍ ROZDĚLENÍ OKRESU VSETÍN - STAV K 1.1.2016

Počet obyvatel v obci

NÁZEV MĚSTA

Název městyse

Název ostatních obcí

Průměrný počet obyvatel obce = 2 356

Největší: 1. Vsetín = 26 394
 2. Valašské Meziříčí = 22 449
 3. Rožnov pod Radhoštěm = 16 541
 Nejmenší: 1. Podolí = 251
 2. Valašské Příkazy = 298
 3. Malá Bystřice = 299

Průměrná rozloha obce (ha) = 1 873

Největší: 1. Velké Karlovice = 8 080
 2. Vsetín = 5 761
 3. Nový Hrozenkov = 4 343
 Nejmenší: 1. Valašské Příkazy = 234
 2. Jarovná = 521
 3. Ústí = 543

